

วิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงาน
การศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์.
THE SCHOOL ADMINISTRATORS AND TEACHERS ON
THE EDUCATION ADMINISTRATORS AT KINDERGARTEN
LEVEL OF SARASAS AFFILIATED SCHOOLS.

วิทยานิพนธ์

ของ

นางอุษา เดชสันเทียะ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา

2549

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

21 S.A. 2550

วัน เดือน ปี.....

00211696

เลขทะเบียน.....

ฉบับวิทยานิพนธ์

๑๖

๓๗.๒

๑๘๖๔๑

๒๕๔๙

วิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา
ระดับชั้นอนุบาลกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์

โดย นางอุษา เดชสันเทียะ

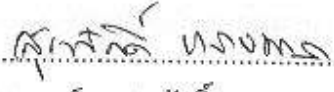
สาขา การบริหารการศึกษา

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.สมกุล	ถาวรกิจ
กรรมการ	ดร.วิเชียร	อินทรมพันธ์

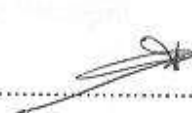
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมกุล ถาวรกิจ)

..... กรรมการ
(ดร.วิเชียร อินทรมพันธ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์)

..... กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์ทวิศักดิ์ จงประดับเกียรติ)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก รศ.ดร.สมกฤษฏ์ ทาวรรกิจ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และดร.วิเชียร อินทรสมพันธ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไข เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้อง ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และคณาจารย์สาขาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้ตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง อาจารย์สุภาพร ศรีหามิ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสาธิตบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และอาจารย์วาสนา บุญญาพิทักษ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์ สุพรรณบุรี

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ และขอขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 5/2 (ต่อเนื่อง) ทุกท่านที่คอยให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

กราบขอบพระคุณ คุณแม่อุทัย ดีประทีป ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน และปลูกฝังให้ลูกเห็นความสำคัญของการศึกษามาโดยตลอด และคอยให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอด้วยดีตลอดมา

คุณค่าหรือประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้บุพการี และครูอาจารย์ ที่อบรมสั่งสอนผู้วิจัยตั้งแต่เด็กจนถึงปัจจุบัน

อุษา เดชสันเทียะ

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล
กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์.

THE SCHOOL ADMINISTRATORS AND TEACHERS ON THE EDUCATION
ADMINISTRATORS AT KINDERGARTEN LEVEL OF SARASAS AFFILIATED SCHOOLS.

บทคัดย่อ

ของ

นางอุษา เดชสันเทียะ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

พ.ศ. 2549

อุษา เศษันเทียะ (2549). ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา คณะกรรมการควบคุม : รศ.ดร.สมกุล ทาวรกิจ ดร.วิเชียร อินทรสมพันธ์

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.) ศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ 2.) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นผู้บริหารและครูระดับชั้นอนุบาลกลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ จำนวน 158 คน โดยแยกเป็นผู้บริหารจำนวน 40 คน และครูจำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติเปรียบเทียบวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ โดยสรุปในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้ การบริหารงานด้านบุคลากร การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน การบริหารงานด้านวิชาการ การบริหารงานด้านธุรการ - การเงิน การบริหารงานด้านอาคารสถานที่ และการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

2. ผลการเปรียบเทียบตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศตามอายุ สรุปโดยรวมพบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาลไม่แตกต่างกัน และผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

THE SCHOOL ADMINISTRATORS AND TEACHERS ON THE EDUCATION
ADMINISTRATORS AT KINDERGARTEN LEVEL OF SARASAS AFFILIATED SCHOOLS.

AN ABSTRACT

BY

MRS.USA DEJSANTHIA

Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Education program in Educational Administration
At Bansomdejchaopraya Rajabhat University
2006.

9

USA DEJSANTHIA. (2006) THE SCHOOL ADMINISTRATORS AND TEACHERS ON THE EDUCATION ADMINISTRATORS AT KINDERGARTEN LEVEL OF SARASAS AFFILIATED SCHOOLS. BANSOMDEJCHAOPRAYA RAJABHAT UNIVERSITY, ADVISORS ; ASSOC. DR.SOMKUL THARWONKIT, DR.WICHIAN INTRASOMPUN.

The purposes of this research were 1) to study the level of the administrators and teachers' opinion concerning the educational management of kindergarten level in Sarasas Affiliated Schools. 2) to compare the attitude of the school administrators and teachers' opinion concerning the educational management of kindergarten level in Sarasas Affiliated Schools to classify in age, academic degree and work experience.

The sample group consisted 158 administrators and teachers at kindergarten level of Sarasas Affiliated Schools, IN 2006, comprising 40 administrators and 118 teachers. Questionnaire was the instrument used to collect data which were analyzed by percentage, means standard deviation and Anova.

The findings of the study were :

1. The level of the administrators and teachers' opinion concerning the educational management at kindergarten level of Sarasas Affiliated Schools was at a high level ; in order from highest to lowest ; human resources, student affairs, academic affairs, administration and finance, property and community relationship.

2. The comparison of the administrators and teachers' opinion concerning the educational management at kindergarten level of Sarasas Affiliated Schools. The administrators and teachers' opinion concerning the educational management in age was significant different at 0.05 level. The administrators and teachers' opinion concerning the educational management in academic degree was no significant different. The administrators and teachers' opinion concerning the educational management in work experience was significant different at 0.05 level.

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุณูปการ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข - ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง - จ
สารบัญ.....	ฉ - ช
สารบัญตาราง.....	ซ - ณ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	8
การบริหารงานการศึกษาอนุบาล.....	9
โรงเรียนกลุ่มในเครือสารสาสน์.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
	ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้บริหารและครู.....	46
	ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการ บริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่าย.....	47
	ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหาร งานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่าย.....	55
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	64
	สรุปผลการวิจัย.....	64
	อภิปรายผล.....	66
	ข้อเสนอแนะ.....	69
	บรรณานุกรม.....	71
	ภาคผนวก.....	77
	รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	78
	แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	85
	ประวัติย่อผู้วิจัย.....	92

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ข้อมูลกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์.....	36
2 จำนวนผู้บริหารและครูอนุบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	42
3 ข้อมูลส่วนตัวของผู้บริหารและครู ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือ สารสาสน์.....	46
4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียน ในเครือสารสาสน์.....	47
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียน ในเครือสารสาสน์ ด้านวิชาการ.....	48
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียน ในเครือสารสาสน์ ด้านกิจการนักเรียน.....	50
7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียน ในเครือสารสาสน์ ด้านบุคลากร.....	51
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียน ในเครือสารสาสน์ ด้านอาคารสถานที่.....	52
9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียน ในเครือสารสาสน์ ด้านธุรการ - การเงิน.....	53
10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียน ในเครือสารสาสน์ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน.....	54
11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ที่มีอายุต่างกัน.....	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ โดยรวมทุกด้านจำแนกตาม อายุที่มีความแตกต่างเป็นรายคู่.....	57
13	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ด้านวิชาการ จำแนกตาม อายุที่มีความแตกต่างเป็นรายคู่.....	57
14	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ด้านบุคลากร จำแนกตาม อายุที่มีความแตกต่างเป็นรายคู่.....	58
15	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน....	59
16	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน.....	61
17	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ โดยรวมทุกด้านจำแนกตาม ประสบการณ์การทำงานที่มีความแตกต่างเป็นรายคู่.....	63
18	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ด้านบุคลากร จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงานที่มีความแตกต่างเป็นรายคู่.....	63

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

1

กรอบแนวคิดในการวิจัย.....

หน้า

6

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ เจตคติ ค่านิยม และคุณภาพของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และยังเป็นหัวใจของการพัฒนาคน เพื่อให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสังคม ประเทศใดไม่พัฒนาการศึกษาให้แก่คนในประเทศ ก็ยากที่จะพัฒนาด้านอื่นได้สำเร็จ ซึ่งการตระหนักถึงความสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนนี้ได้ระบุไว้ในแผนการพัฒนาศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 9 (2545 - 2549) ว่า คนเป็นเหตุปัจจัย และผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ ดังนั้น การพัฒนาคน ควรตั้งต้นพัฒนาตั้งแต่เด็กอนุบาลเป็นวัยที่อยู่ในช่วงอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี เป็นระยะที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ สังคม และบุคลิกภาพ เป็นวัยที่เรียกว่าช่วงพลังแห่งการเจริญเติบโตของชีวิต (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ 2544 : 149)

การจัดการศึกษาในระดับอนุบาลซึ่งนับว่ามีความสำคัญในการเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์ เพราะ การจัดการศึกษาระดับนี้ เป็นการปูพื้นฐานชีวิต ให้กับเด็กโดยมีเป้าหมาย เพื่อกระตุ้นให้เด็กได้เจริญเติบโตและพัฒนาไปในรูปแบบของการพัฒนาเด็กอนุบาล คือ การพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มิได้มุ่งเน้นให้เด็กเรียนรู้เนื้อหาวิชา แต่ต้องการให้พัฒนาการรับรู้และประสาทสัมผัส พัฒนาการสื่อสารโดยการฟัง การพูด (ภาษาท่าทาง คำพูด) พัฒนาด้านบุคลิกภาพ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น มีการตัดสินใจได้ถูกต้อง รู้จักคิดวางแผนในการทำกิจกรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความรักชื่นชมและภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของชาติ และมีคุณธรรม จริยธรรม (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ 2545 : 72 - 73) สำหรับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลในสถานศึกษาจึงมีจุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางกายของเด็กอย่างเต็มที่ ให้พลเมืองไทยมีอนามัยที่สมบูรณ์ มีความเข้มแข็งทางจิตใจ พร้อมทั้งจะเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ ได้และเป็นการสร้างนิสัยที่ดี ขยัน ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย สะอาด ประหยัด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ รวมทั้งเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ให้ร่วมมือกันในการดูแลเด็กให้มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 336) งานการบริหารสถานศึกษา ที่ทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพนั้น ประกอบไปด้วยงาน 6 ด้าน ได้แก่ งานด้านวิชาการ งานด้านกิจการนักเรียน งานด้านบุคลากร งานด้านอาคารสถานที่ งานด้านธุรการ - การเงิน งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งเป็นงานที่ครูควรเข้าใจเพื่อให้การปฏิบัติงานการสอนของครูมีประสิทธิภาพ

การที่โรงเรียนมีการจัดดำเนินการศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพได้นั้น ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหาร หรือผู้นำทางการศึกษาถือเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง ดังที่ กิตติพันธ์ รุจิรกุล (2542 :

1) กล่าวว่าผู้นำของหน่วยงานเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อสถานภาพของผู้ได้บังคับบัญชา และต่อผลงานของหน่วยงานที่เขาสังกัด ทั้งนี้เพราะผู้นำเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา และสามารถทำให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ หรืออาจผิดเป้าประสงค์ก็ได้ ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการนำเอาทรัพยากรการบริหารมาประกอบตามกระบวนการบริหาร (จำรัส นองมาก 2541 : 93) เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีผลสัมฤทธิ์ถึงผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยสมรรถภาพของเด็กอนุบาล ได้แก่ เก่ง คือ มีสติปัญญา ดี คือ มีคุณธรรม จริยธรรม และ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต มีสุข คือ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (พิมพ์พันธ์ เทพสุเมธานนท์ 2542 : 36)

กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์เริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2507 โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรพ์จัดเป็นโรงเรียนลำดับที่ 1 มีจำนวนนักเรียนประมาณ 400 คน และในปัจจุบันมีโรงเรียนเพิ่มขึ้นถึง 13 โรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตปริมณฑล มีจำนวนนักเรียนรวมกันทั้งสิ้น 28,544 คน เป็นโรงเรียนเอกชนที่ได้รับความนิยมไว้วางใจในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพครบทุกประการ จัดเป็นทางเลือกที่ดีสำหรับผู้รับบริการทางการศึกษา และเป็นองค์กรของสังคม ที่สามารถทำคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนในประเทศอย่างจริงจัง การศึกษาในการจัดการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ เป็นการทำงานเชิงระบบ คือ มีตัวป้อน เช่น ผู้เรียน บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ มีกระบวนการที่เป็นการทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างตัวป้อนต่างๆ ให้เกิดการทำงานที่เรียกว่า การจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานอื่นๆ ในโรงเรียน เพื่อไปสู่เป้าหมายขององค์กร และมีผลผลิต ได้แก่ การเรียนรู้หรือพัฒนาการต่างๆ ที่เกิดแก่ผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2542 : 1) ประกอบด้วยจุดมุ่งหมายของการบริหารทางการศึกษาอนุบาล ประกอบด้วยงานหลัก 6 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานด้านวิชาการ การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน การบริหารงานด้านบุคลากร การบริหารงานด้านอาคารสถานที่ การบริหารงานด้านธุรการ - การเงิน และการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน (เยาวพา เตชะคุปต์, 2542 : 57 - 59)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงาน การศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจประเด็นการบริหารงาน 6 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานด้านวิชาการ การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน การบริหารงานด้านบุคลากร การบริหารงานด้านอาคารสถานที่ การบริหารงานด้านธุรการ - การเงิน และการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลให้ การดำเนินกิจการของโรงเรียนกลุ่มในเครือสารสาสน์ มีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง กล่าวคือ เป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และก่อให้เกิดข้อคิด ความรู้สึก ต่อสภาพการบริหารงาน และปัญหาเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ภายในกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ซึ่งผลสรุปของการวิจัยที่ได้ นอกจากใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาระดับการศึกษาอนุบาล ในการพัฒนาประสิทธิภาพงานบริหารของโรงเรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้นแล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ต่อการ

การศึกษาในการที่ผู้บริหารโรงเรียน นำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาปรับปรุงงาน การศึกษาระดับอนุบาล ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับ ชั้น อนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นผู้บริหาร และครูระดับชั้นอนุบาล ปีการศึกษา 2549 กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำนวน 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสารสาสน์พิทยา โรงเรียนสารสาสน์พัฒนา โรงเรียนตรอกจันทน์วิทยา โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โรงเรียนสารสาสน์สุขสวัสดิ์ โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา โรงเรียนสารสาสน์สมุทรสาร โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน โรงเรียนสารสาสน์วิเทศร่มเกล้า และโรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบัวทอง แบ่งเป็นผู้บริหารระดับอนุบาลจำนวน 44 คน และครูที่สอนระดับชั้นอนุบาลจำนวน 175 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์จำนวน 158 คน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีกำหนดสัดส่วน (Quota Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้บริหารและครูระดับชั้นอนุบาลกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกเป็นผู้บริหาร และครูผู้สอน ประกอบด้วย อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล 6 ด้าน คือ

- 2.1 การบริหารงานด้านวิชาการ
- 2.2 การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน
- 2.3 การบริหารงานด้านบุคลากร
- 2.4 การบริหารงานด้านอาคารสถานที่
- 2.5 การบริหารงานด้านธุรการ - การเงิน

2.6 การบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระดับชั้นอนุบาลแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระดับชั้นอนุบาลแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระดับชั้นอนุบาลแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ครูอนุบาล** หมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 – 3 ของกลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์
2. **ประสบการณ์ในการทำงาน** หมายถึง ระยะเวลาที่ครูปฏิบัติหน้าที่ในการสอนระดับชั้นอนุบาล ในโรงเรียนโดยจำแนกเป็นประสบการณ์การสอน ระยะเวลา 1 – 5 ปี 6 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป
3. **อายุ** หมายถึง จำนวนปี อายุตามปฏิทิน จำแนกเป็น 21 – 30 ปี 31 – 40 ปี 41 – 50 ปี 51 ปีขึ้นไป
4. **วุฒิการศึกษา** หมายถึง ระดับชั้นการศึกษาของผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนระดับอนุบาลในโรงเรียน โดยจำแนกเป็น ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
5. **ผู้บริหารโรงเรียน** หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษา ในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วย หรือผู้รักษาการในตำแหน่งนั้น ๆ
6. **ความคิดเห็นต่อการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล** หมายถึง การที่ผู้บริหารและครูอนุบาลปฏิบัติงานในโรงเรียน แล้วแสดงพฤติกรรม ข้อคิดเห็นหรือความรู้สึก เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา 6 ด้าน โดยมีรายละเอียดของแต่ละงานดังนี้
 - 6.1 **การบริหารงานด้านวิชาการ** หมายถึง การดำเนินกิจการ ด้านงานหลักสูตร การจัดแผนการเรียน การจัดตารางการเรียนการสอน การจัดครูเข้าสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนางานด้านวิชาการ การวัดและประเมินผลการเรียน
 - 6.2 **การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน** หมายถึง การจัดกิจกรรมต่างๆ มุ่งส่งเสริมการเรียนและชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่ดีให้นักเรียนให้มากที่สุด

6.3 การบริหารงานด้านบุคลากร หมายถึง กระบวนการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ในด้านกำหนดนโยบาย การวางแผน การแสวงหาบุคคลที่เหมาะสมมาปฏิบัติงาน การสร้างขวัญกำลังใจ และการพัฒนาบุคคล

6.4 การบริหารงานด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การจัดการด้านอาคารสถานที่ การตกแต่งการควบคุมรักษาสถานที่ และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

6.5 การบริหารงานด้านธุรการ – การเงิน หมายถึง งานที่สนับสนุน การเงินและบัญชีงบประมาณ งานสารบรรณ งานทะเบียน งานรักษาความปลอดภัย และงานประชาสัมพันธ์

6.6 การบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน หมายถึง การดำเนินการร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและการที่โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น

7. กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ หมายถึง โรงเรียนคาทอลิกของเอกชนที่ทำการบริหารกิจการโรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 11 โรงเรียนที่เปิดทำการสอนระดับชั้นอนุบาล ดังรายชื่อต่อไปนี้

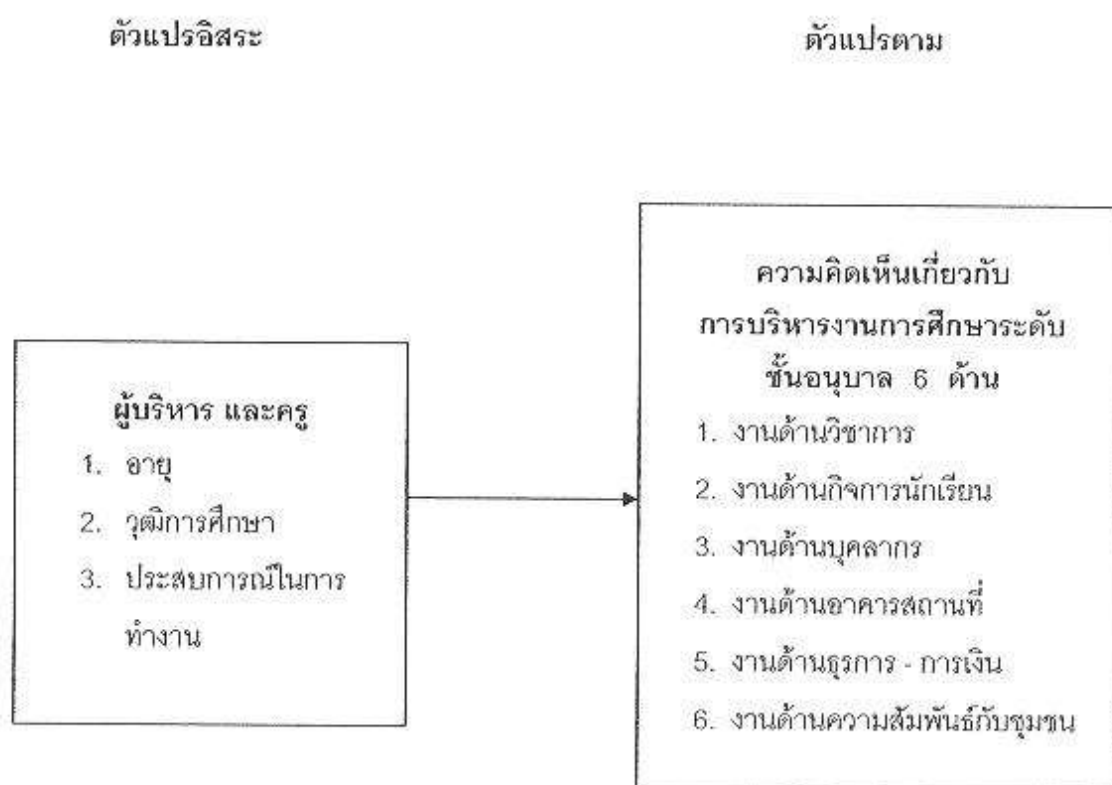
1. โรงเรียนสารสาสน์พิทยา
2. โรงเรียนสารสาสน์พัฒนา
3. โรงเรียนตรอกจันทน์วิทยา
4. โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา
5. โรงเรียนสารสาสน์สุขสวัสดิ์
6. โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร
7. โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา
8. โรงเรียนสารสาสน์สมุทรสาร
9. โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน
10. โรงเรียนสารสาสน์วิเทศร่มเกล้า
11. โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบัวทอง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลจากการศึกษาค้นคว้าทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นและข้อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการ – การเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพสูงสุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยสรุปเป็นกรอบแนวคิด ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในงานวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาในระดับชั้น
อนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
 - 1.1 ความหมายของความคิดเห็น
 - 1.2 อิทธิพลที่มีต่อความคิดเห็น
2. การบริหารงานการศึกษาอนุบาล
 - 2.1 ความหมายของการบริหารงานการศึกษาอนุบาล
 - 2.2 แนวคิดและหลักการทางการจัดการศึกษาอนุบาล
 - 2.3 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาอนุบาล
 - 2.4 ขอบข่ายการจัดการบริหารงานการศึกษาอนุบาล ประกอบด้วยงานหลัก 6 ด้าน
 - 2.4.1 การบริหารงานด้านวิชาการ
 - 2.4.2 การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน
 - 2.4.3 การบริหารงานด้านบุคลากร
 - 2.4.4 การบริหารงานด้านอาคารสถานที่
 - 2.4.5 การบริหารงานด้านธุรการ – การเงิน
 - 2.4.6 การบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
3. โรงเรียนกลุ่มในเครือข่ายสาสน์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

1. ความหมายของความคิดเห็น

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ดังนี้

สุชา จันทน์อม และสุรางค์ จันอม (2540 : 104) กล่าวว่า เป็นการยากที่จะแยกความคิดเห็นและเจตคติออกจากกันได้โดยเด็ดขาด เพราะทั้งความคิดเห็นและเจตคติมีลักษณะคล้ายคลึงกันแต่ลักษณะของความคิดเห็นไม่ลึกซึ้งเหมือนกับเจตคติ

สุจิตรา เกิดวุฒิพร (2541 : 7) กล่าวว่า ความคิดเห็นหมายถึงข้อคิด หรือความรู้สึกของครูที่มีต่อสภาพพฤติกรรม ความเป็นผู้นำของผู้บริหารที่ครูอนุบาลได้เห็นจริงขณะนั้นว่าควรต้องพัฒนา ซึ่งไม่ได้หมายความว่าผู้บริหารการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนของครู แต่รวมถึงพฤติกรรมที่ครูผู้นั้นประสบด้วยตนเอง ตามพฤติกรรมความเป็นผู้นำ 5 ด้าน ได้แก่ การเป็นตัวอย่างทางบุคลิกภาพความสามารถทางวิชาการ ความสามารถทางการบริหารจัดการ ความสามารถทางมนุษยสัมพันธ์และความสามารถทางความคิดสร้างสรรค์

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2543 : 13) กล่าวว่า ความคิดเห็นถือได้ว่าเป็นการแสดงออกด้านเจตคติอย่างหนึ่ง แต่การลงความคิดเห็นนั้นมักมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ แบ่งเป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นหมายถึงข้อคิด หรือความรู้สึกที่มีต่อสภาพพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นการแสดงออกทางเจตคติ ที่ไม่สามารถแยกจากความนึกคิดได้

2. อิทธิพลที่มีต่อความคิดเห็น

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อความคิดเห็น ไว้ดังนี้

ธีรพร อุวรรณโณ (2540 : 51 - 54) กล่าวว่า อิทธิพลที่มีต่อความคิดเห็น มีดังนี้

1. อิทธิพลจากพ่อแม่ เป็นแหล่งที่มีอิทธิพลสูงสุด โดยเฉพาะในวัยเด็ก ซึ่งกำลังจะมีการพัฒนาทางด้านค่านิยม ความเชื่อ และความรู้สึกนึกคิดออกมา ในกรอบของครอบครัวที่มีพ่อแม่ เป็นผู้มีอำนาจให้คุณเมื่อทำความดี และมีอำนาจให้โทษเมื่อทำสิ่งไม่ดี หรือสิ่งที่พ่อแม่ไม่เห็นด้วย

2. อิทธิพลจากกลุ่มต่าง ๆ ในสถานศึกษา เช่น ครูและเพื่อน มีอิทธิพลต่อความเห็น

3. อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัวนักจิตวิเคราะห์ เน้นเรื่องประสบการณ์ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรุนแรง และผลกระทบกระเทือนใจบุคคลได้นาน

4. อิทธิพลจากสื่อมวลชน เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่พยายามเปลี่ยนความเห็นของคนให้หันไปนิยมผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ต้องเข้าไปจำหน่ายให้กับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ

สรุปได้ว่าความคิดเห็น หมายถึง การที่บุคคลได้รับสภาพการณ์รอบตัวเข้าไป นำไปประมวลกับความรู้ที่มีอยู่ ซึ่งรวมอิทธิพลต่างๆ เช่น พ่อ แม่ กลุ่มต่าง ๆ ในสถานศึกษา ประสบการณ์ส่วนตัว สื่อมวลชน ฯลฯ และแสดงพฤติกรรมออกมาในด้านความคิดต่อสิ่งนั้น ซึ่งองค์ประกอบของความคิดเห็นจะประกอบด้วยความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรม

การบริหารงานการศึกษาอนุบาล

การจัดการศึกษาอนุบาลได้รับการคาดหวัง ให้จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพครบทุกประการ เพื่อให้สามารถเป็นทางเลือกที่ดี สำหรับผู้รับบริการทางการศึกษา และเป็นองค์กรทางสังคมที่สามารถทำคุณประโยชน์ ต่อการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนในประเทศชาติอย่างจริงจัง การทำภารกิจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นการทำงานเชิงระบบ คือ มีตัวป้อน เช่น ผู้เรียน บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ มีกระบวนการที่เป็นการประสานสัมพันธ์ระหว่างตัวป้อนต่างๆ ให้เกิดการทำงานที่เรียกว่า การจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานอื่นๆ ในโรงเรียน เพื่อไปสู่เป้าหมายขององค์กรและมีผลผลิต ได้แก่ การเรียนรู้หรือพัฒนาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 : 1)

1. ความหมายของการบริหารงานการศึกษาอนุบาล

ความหมายของการบริหาร

นักการศึกษา และนักวิชาการให้ความหมายของการบริหารไว้หลายทัศนะดังนี้

การบริหาร หมายถึง กระบวนการที่ผู้จัดการใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอน โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในองค์กร และตระหนักถึงความสามารถ ความถนัด ความต้องการ และความมุ่งหวังด้านความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรควบคู่ไปด้วยองค์กร จึงจะสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (พยอม วงศ์สารศรี. 2545 : 1)

ซารี มณีศรี (2541 : 5) กล่าวว่า "การบริหารเป็นการดำเนินการต่างๆ ที่ประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมกันดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง อย่างมีระเบียบเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้"

จรัส นองมาก (2541 : 93) กล่าวถึง "การบริหาร คือ การทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น การบริหารจำเป็นต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ ในการนำเอาทรัพยากรการบริหารมาประกอบตามกระบวนการบริหาร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ"

สงวน สิทธิเลิศอรุณ (2543 : 1) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึงการใช้ศาสตร์และศิลป์ เพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับคน (man) เงิน (money) วัสดุอุปกรณ์ (material) และการจัดการ(management) ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การบริหารเป็นการประสานงาน การอำนวยความสะดวก และการให้บริการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ไซมอล, สมิธเบอร์ก และทอมสัน (Simon, Smithburg and Tompson 1997 : 3) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า "เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ต่าง ๆ"

ดังนั้น ความหมายของการบริหารงานในการวิจัยครั้งนี้ จึงพอสรุปได้ว่า การบริหารงาน คือ กระบวนการที่ผู้บริหารใช้กลยุทธ์ต่างๆ ทั้งศาสตร์และศิลป์ โดยอาศัยหลักการประสานงาน อำนวยความสะดวก เพื่อให้บุคคลในองค์กรร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติภารกิจ ที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

ความหมายของการศึกษาอนุบาล

การศึกษาอนุบาล เป็นการปูพื้นฐานการศึกษาและส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา นักการศึกษา และนักวิชาการได้ให้ความหมายของการศึกษาอนุบาลไว้ดังนี้

อมรชัย ตันติเมธ (2540 : 24) กล่าวว่า การศึกษาอนุบาล หมายถึง การปูพื้นฐานและส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา ให้แก่เด็กในวัย 3 – 6 ปี

เยาวพา เดชคุปต์ (2542 : 56) กล่าวว่า “การบริหารงานการศึกษาอนุบาล” หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่บุคคลต่างๆ ในสถานศึกษานั้นร่วมกันทำงาน โดยมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ร่วมกันที่จะช่วยดำเนินงานด้านวิชาการ การเงิน พัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียน ตลอดจนความสัมพันธ์กับชุมชน ให้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนที่กำหนดให้ และบังเกิดผลดีนั่นเอง

กุลยา ตันติลาชีวะ (2542 : 17) กล่าวถึงความหมายของ “การศึกษาอนุบาล” คือ การศึกษาที่ครอบคลุมการดูแล และการศึกษาที่จัดให้กับเด็กอายุ 6 ปี

วาโร เห่งสวัสดิ์ (2542 : 245) ให้ความหมายของ “การศึกษาอนุบาล” คือ สถานศึกษาที่จัดขึ้น เพื่ออบรมเลี้ยงดู และเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กอนุบาล เพื่อให้เด็กมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา ก่อนที่จะเข้ารับการศึกษาระดับสูงต่อไป

จากแนวคิดความหมายการบริหารการศึกษา และความหมายของการศึกษาอนุบาล กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษาอนุบาล หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ศิลปะการบริหาร ทรัพยากร โดยยึดหลักการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการให้ผู้เรียนมีความพร้อมครบทุกด้าน ซึ่งได้แก่ พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

2. แนวคิดและหลักการทางการจัดการศึกษาอนุบาล

แนวคิดการจัดการศึกษาอนุบาล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” แนวการจัดการศึกษาอนุบาลของประเทศไทยในปัจจุบันได้รับอิทธิพลแนวความคิดจากซีกตะวันตก สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2545 : 29 - 30) กล่าวถึง อิทธิพลแนวความคิดจากซีกตะวันตก และนักการศึกษาต่างประเทศ ที่มีผลต่อแนวทางการจัดการศึกษาอนุบาล มีแนวพื้นฐานดังนี้

ฟลอเบล (Froebel. 1782 - 1852) กล่าวว่า การเล่นเป็นวิธีสอนที่สำคัญ ส่งเสริมพัฒนาการ กระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์อย่างเสรี

ฮอลล์ (Hall. 1844 - 1924) กล่าวว่า ให้ความสำคัญของคำว่า พัฒนาเด็กๆ โดยส่วนรวมทุกด้าน (the whole child) ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจและสติปัญญา

เพียเจต์ (Piaget. 1896 - 1980) เน้นเรื่องการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ เมื่อเด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และผู้ใหญ่ในการเข้าสังคมนั้นๆ เด็กเรียนรู้โดยให้ออกาสเด็กในการเล่น สำรวจและทดลอง ให้เด็กมีโอกาสเลือกตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง

อิริคสัน (Erikson. 1950 :) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมที่ดี และการตอบสนองของเด็กจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กในอนาคต

เอลคายด์ (Elkind. 1983) ผู้ปกครองควรระวังในการเร่งลูกให้เรียนทางด้านวิชาการ เพราะเป็นผลเสียกับเด็กในอนาคต

เกสเซล (Gesell. 1986) กล่าวว่า ผู้บุกเบิกสร้างตัวบ่งชี้พฤติกรรมของเด็กแต่ละคนมีพัฒนาการเท่าไรและอย่างไร

จากพื้นฐานแนวคิดของนักปรัชญา นักจิตวิทยา และนักการศึกษาดังกล่าว มีแนวความคิดที่สอดคล้องกัน คือ เห็นถึงความสำคัญของพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก แนวการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับอายุ เน้นให้เด็กเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ สังคมและบุคลิกภาพที่เหมาะสม ทั้งนี้ในการจัดการศึกษาอนุบาลจะต้องจัดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กซึ่งถือว่า เด็กวัย 3 - 6 ปี เป็นวัยที่สำคัญที่สุด เป็นวัยที่เรียกว่าช่วงแห่งการเจริญเติบโตของงานของชีวิต (สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. 2542 : 223) ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2542 : 3 - 5) กล่าวถึง การจัดทำหลักสูตรก่อนประถมศึกษา ควรยึดแนวคิดสำคัญ ดังนี้ 1) แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการ 2) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ 3) แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก 4) แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม

หลักการจัดการศึกษาอนุบาล

หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 กำหนดปรัชญาการจัดการศึกษาและการอบรมเลี้ยงดูเด็กบนพื้นฐานที่สนองความต้องการของเด็กแรกเกิดถึง 6 ปี ที่ต้องการความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจและความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนา อย่างสมดุลต่อเนื่องไปพร้อมกันทุกด้าน ประสบการณ์ต่างๆ ที่จัดให้จะเป็นประสบการณ์ตรงที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย ความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักสูตรที่เหมาะสมจะพัฒนาเด็กทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา

วโร เพ็งสวัสดิ์ (2542 : 219 - 221) กล่าวว่า หลักการจัดการศึกษาระดับอนุบาลเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กอนุบาล เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การจัดประสบการณ์ระดับการศึกษาอนุบาล ไม่ใช่การศึกษาภาคบังคับวิธีการจึงไม่เป็นไปตามระบบ การจัดการใช้หลักสูตรเหมือนกับการศึกษาในระดับอื่นๆ ดังนั้นจึงเรียกการจัดหลักสูตรระดับอนุบาลว่าเป็นแนวการจัดประสบการณ์ ควรจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก โดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ขอบข่ายและเนื้อหาไม่แบ่งเป็นรายวิชา มีลักษณะการจัดเป็นหน่วยการสอนในรูปกิจกรรมบูรณาการ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 5 - 9) กล่าวถึง หลักการจัดทำหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษาโดยยึดหลักการ ดังนี้

1. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมโดยพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก หลักสูตรที่เหมาะสมจะพัฒนาเด็กทุกด้านทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา โดยอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่ และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับต้องมีความหมายกับตัวเด็ก เป็นหลักสูตรที่ให้โอกาสทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาสและเด็กพิเศษได้พัฒนา รวมทั้งยอมรับในวัฒนธรรมและภาษาของเด็ก พัฒนาเด็กให้รู้สึกเป็นสุขในปัจจุบัน มิใช่เพียงเพื่อเตรียมเด็กสำหรับอนาคตข้างหน้าเท่านั้น

2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะต้องอยู่ในสภาพที่สนองความต้องการ ความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ครูจะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้อยู่ในที่ที่สะอาดปลอดภัย อากาศสดชื่น ผ่อนคลาย ไม่เครียด มีโอกาสออกกำลังกายและพักผ่อน มีสื่อวัสดุอุปกรณ์มีของเล่นที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยให้เด็กได้เลือกเล่นเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและโลกที่เด็กอยู่ รวมทั้งพัฒนาการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ดังนั้นสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน จึงเป็นเสมือนหนึ่งสังคมที่มีคุณค่าสำหรับเด็กแต่ละคนจะเรียนรู้ และสะท้อนให้เห็นว่าบุคคลในสังคมเห็นความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษากับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา

3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก ครูผู้สอนมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กอย่างมาก ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำ มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก จัดสภาพแวดล้อมประสบการณ์ และจัดกิจกรรมที่ครูและเด็กมีส่วนร่วมที่จะวิวัฒน์ทั้ง 2 ฝ่าย โดยครูจะเป็นผู้สนับสนุน และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ส่วนเด็กเป็นผู้ลงมือกระทำ เรียนรู้ ค้นพบด้วยตนเอง ดังนั้น ครูจะต้องยอมรับเห็นคุณค่า รู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนที่ตนดูแลรับผิดชอบก่อน เพื่อได้วางแผนสร้างสภาพแวดล้อม และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ครูต้องรู้จักพัฒนาตนเองปรับปรุงใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะสมกับเด็ก

4. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การประเมินเด็กระดับก่อนประถมศึกษาใช้วิธีการสังเกตเป็นส่วนใหญ่ ครูจะต้องสังเกตและประเมินทั้งการสอนของตน และพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กว่าได้รับบรรลุจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการ จากข้อมูลเชิงบรรยายจากการรวบรวมผลงาน การแสดงออกในสภาพที่เป็นจริง ข้อมูลจากครอบครัวของเด็ก ตลอดจนงานที่เด็กประเมินตนเอง หรือผลงานสามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการจะช่วยครูในการวางแผนจัดกิจกรรม ชี้ให้เห็นความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคนใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสารกับพ่อแม่ผู้ปกครองเด็ก และขณะเดียวกันยังใช้ในการประเมินประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาให้กับเด็กในวัยนี้ได้อีกด้วย

5. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับครอบครัวของเด็ก เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เด็กเจริญเติบโตขึ้นมา ครูและพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กจะต้องมีการเปลี่ยนข้อมูล ทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ต้องยอมรับและร่วมมือกันรับผิดชอบหรือถือเป็นหุ้นส่วนที่จะต้อง

ช่วยกันพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน ดังนั้น ครูจึงมิใช่จะแลกเปลี่ยนความรู้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเท่านั้นแต่จะต้องให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วย ทั้งนี้ มิได้หมายความว่าให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นผู้กำหนดเนื้อหาหลักสูตรตามความต้องการ โดยไม่คำนึง หลักการจัดที่เหมาะสมกับวัยเด็ก

แนวความคิดและหลักการจัดการศึกษา ระดับอนุบาลที่กรมวิชาการใช้อยู่ถือเป็นหลักในการ จัดทำแนวประสบการณ์ หรือหลักสูตรสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา (อายุ 3 - 6 ปี) ดังกล่าวแล้ว ข้างต้นนั้น จำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจในพัฒนาการปกติของเด็กวัย 3 - 6 ปี เพื่อนำไป พิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละ คนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำไปช่วยในการพัฒนาเด็กให้เต็มตามความสามารถ

จากหลักการและแนวคิดดังกล่าวข้างต้น กล่าวสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กอนุบาล เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยให้เด็กแต่ละคนได้รับการส่งเสริม เกิดการพัฒนาและ เรียนรู้ก้าวหน้าอย่างสูงสุดเท่าที่เด็กทำได้เต็มศักยภาพครูผู้สอน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง ต้องสร้างแนวคิดพื้นฐานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กอนุบาล โดยคำนึงถึงหลักการปฏิรูปการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่มุ่งเน้นรูปแบบการเรียนรู้ของเด็กเป็นสำคัญ เน้น พัฒนาการและธรรมชาติของเด็กส่งเสริมพัฒนาการให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ - จิตใจ และสติปัญญา โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม เล่นอย่าง สนุกสนานกลมกลืนไปกับการเรียนการสอนเกิดการเรียนรู้ และก้าวหน้าอย่างสูงสุด

3. จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาอนุบาล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา (2540 : 336) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาอนุบาล ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางกายของเด็กอย่างเต็มที่ เพื่อเป็นพลเมืองไทยที่มีอนามัยสมบูรณ์ แข็งแรง
2. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางบุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคมของเด็ก เพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่มี สุขภาพสมบูรณ์ มีความเข้มแข็งทางจิตใจที่จะเผชิญอุปสรรคและอันตรายได้
3. เพื่อให้เด็กมีนิสัยขยันแข็งแรง ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย ประหยัด
4. เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านต่างๆ
5. เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน หรือศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน ในการ ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็ก
6. เพื่อตระหนักในปัญหาความเบี่ยงเบนของพัฒนาการเสียแต่แรก และดำเนินการต่อไป โดยเหมาะสม

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 31 - 34) กล่าวถึง การจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กอายุ 3 - 6 ปี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และคุณลักษณะตามวัยดังต่อไปนี้

1. มีสุขภาพดี เจริญเติบโตตามวัยและพฤติกรรมอนามัยที่เหมาะสม

2. ใช้กล้ามเนื้อใหญ่กล้ามเนื้อเล็กได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
3. ร่างกาย แข็งแรง มีความสุข และความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
4. มีคุณธรรมและจริยธรรม มีวินัยในตนเอง และมีความรับผิดชอบ
5. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมสภาพและวัย
6. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมในท้องถิ่น และความเป็นไทย
8. ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
9. มีความสามารถในการคิดการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับวัย และมีเจตคติที่ดีต่อ

การเรียนรู้สิ่งต่างๆ

10. มีจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

กล่าวโดยสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษานูบาล เป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการทางอารมณ์ สังคม ร่างกาย และสติปัญญาควบคู่กันไปพร้อมๆ กัน โดยคำนึงถึงลักษณะที่พึงประสงค์ในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย การรู้จักช่วยเหลือตนเอง การอยู่ร่วมกับผู้อื่นมีคุณธรรมจริยธรรม ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการรักษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม เติบโตขึ้นเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศชาติ เป็นผู้มีความสามารถและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

4. ขอบข่ายการจัดการบริหารงานการศึกษานูบาลประกอบด้วยงานหลัก 6 ด้าน

4.1 การบริหารงานด้านวิชาการ

การบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา ถือเป็นงานที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารการศึกษาที่จะต้องรับผิดชอบ หน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนหรือครูใหญ่ด้านวิชาการคือ “ผู้บริหารโรงเรียนหรือครูใหญ่ต้องมีความรู้ความเข้าใจและสามารถดำเนินการในเรื่องหลักสูตร ประมวลการสอน ตารางสอน แบบเรียน การจัดชั้นเรียน อุปกรณ์การสอน ปรับปรุงการสอน นิเทศการสอน จัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรและทำการวัดผลการศึกษา”

ความหมายของงานด้านวิชาการ

นักการศึกษาได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความหมายของการบริหารงานด้านวิชาการไว้ ดังนี้

ปิญญู สาร (2542 : 16) ได้กล่าวถึงงานบริหารด้านวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพที่สุด ครูใหญ่หรือผู้บริหารการศึกษาทั่วไป ควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร ประมวลวิชาหรือประมวลการสอน ตารางสอน กระบวนการเรียนการสอน อุปกรณ์การศึกษา แบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออ้างอิง ห้องสมุด การเรียนรู้ในบางวิชา เช่น ศิลป พลศึกษา จริยศึกษาและเพศศึกษา การสอนและการประเมินผล การนิเทศการสอน กิจกรรมที่ส่งเสริมวิชาการ บริการแนะแนว

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา (2542 : 3) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ คือ การดำเนินกิจการทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา และปรับปรุง

แก่กระบวนการเรียนการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งได้แก่ งานหลักสูตร การจัดทำแผนการเรียน การจัดตารางการเรียนการสอน การจัดครูเข้าสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ การวัดและประเมินผลการเรียน

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542 : 68 - 72) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานของการบริหารงานอนุบาลได้ให้ความหมายไว้ดังนี้ งานวิชาการ คือ การจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมเด็กให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา ซึ่งครอบคลุมถึงการศึกษาหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ การนำแผนการสอนไปใช้ การจัดหาและผลิตสื่อ การจัดสภาพแวดล้อม การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน การนิเทศ และการประเมินความพร้อม

ความหมายของการบริหารงานด้านวิชาการระดับอนุบาล

ตามความหมายของงานด้านวิชาการในระดับอนุบาลนั้น หมายถึง การจัดหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ซึ่งมีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

หลักสูตรหรือแนวจัดประสบการณ์ สำหรับระดับอนุบาลนั้น เป็นการพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมในระดับอนุบาลนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อปูพื้นฐานการเรียนในระดับประถมศึกษา องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย 1. ความมุ่งหมาย 2. เนื้อหา 3. วิธีการสอน 4. การประเมินผล สำหรับในระดับการศึกษาอนุบาล (สิริมา ภิญโญนันตพงษ์, 2545 : 66 - 68) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรการศึกษาอนุบาล ดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาอนุบาล เน้นเด็กเป็นสำคัญ คือ กิจกรรมเน้นประสบการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งมาจากเด็กๆ เป็นผู้เลือกตัดสินใจทำ โดยมีครูเป็นผู้ให้ความสนับสนุนและคอยช่วยเหลือเด็กในการทำกิจกรรมนั้น เช่น เด็กๆ อยากเรียนรู้เรื่องช้าง ครูจัดกิจกรรมเล่านิทานเรื่องช้าง กิจกรรมศิลปะวาดรูปช้าง ดัดประรูปช้าง กิจกรรมร้องเพลงช้าง เดินท่าช้าง การจัดกิจกรรมอื่นๆ เกี่ยวกับการเรียนเรื่องช้าง

2. หลักสูตรการศึกษาอนุบาล ในความหมาย "มวลประสบการณ์ของเด็กในโรงเรียน คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นประสบการณ์ของเด็กในโรงเรียน มุ่งการสนองความต้องการของเด็กในด้านความเป็นมนุษย์ แนวการจัดการประสบการณ์ให้เด็กนั้น เน้นเรื่องสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวเด็ก กระบวนการกลุ่มวิธีที่สมาชิกในกลุ่มปฏิบัติต่อกันและกัน การสื่อสารระหว่างกัน"

3. หลักสูตรการศึกษาอนุบาล ในความหมาย "แผนสำหรับการสอน" เป็นแนวการจัดประสบการณ์ที่ส่วนมากผู้บริหารโรงเรียนจัดทำขึ้นมา เพื่อเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์ให้ครูได้นำไปใช้ในห้องเรียน การวางแผนการสอนนี้ส่วนมากกำหนดระยะเวลา ซึ่งอาจเป็นการวางแผนการสอนระยะสั้นหรือระยะยาว มีระดับของรายละเอียดแตกต่างกัน บางรูปแบบเน้นกระบวนการของการทำกิจกรรม บางอย่างเน้นเนื้อหาและบางอย่างเน้นกระบวนการดังจุดมุ่งหมาย ดังนี้คือ

3.1 แผนการสอนที่เน้นกระบวนการของการทำกิจกรรม แผนการสอนแบบนี้เน้นการอธิบายของครูเกี่ยวกับขั้นตอนของกิจกรรมอะไรบ้างที่让孩子们ทำ

3.2 แผนการสอนที่เน้นเนื้อหา แผนการสอนแบบนี้มุ่งเน้นการสอนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง และการให้เด็กรู้จักใช้ความคิด

3.3 แผนการสอนเน้นกระบวนการตั้งจุดมุ่งหมาย

4. หลักสูตรการศึกษาอนุบาล ในความหมาย "การจัดประสบการณ์เป็นหน่วยการเรียนรู้ หมายถึงการจัดประสบการณ์ไม่แบ่งเป็นรายวิชา แต่จัดประสบการณ์ให้เด็กเรียนเป็นเรื่อง หรือเรียกว่า หน่วยนำรายวิชาต่างๆ มาบูรณาการกันเป็นเรื่องหรือหน่วยงานจะประมวลทุกวิชา ทั้งเนื้อหา กิจกรรม ให้เด็กเรียนรู้ อาทิ หน่วยตัวเรา หน่วยดอกไม้ หน่วยสัตว์ ลักษณะการจัดประสบการณ์เช่นนี้ ออกมาในรูปแบบของแนวการจัดแนวประสบการณ์ระดับประเทศ และปรับรูปแบบให้เหมาะสมกับระดับท้องถิ่น

5. หลักสูตรการศึกษาอนุบาล ในความหมาย "โปรแกรมการศึกษา" เป็นการ จัดโปรแกรม การศึกษาที่มีแนวการสอนแบบเฉพาะ อาทิ โปรแกรมจัดตามแนวของมอนเตสซอรี โปรแกรมเอดสตาร์ท โปรแกรมสอนแบบวอลดคอฟ ซึ่งชื่อของโปรแกรมมีความหมายบอกถึง ความเกี่ยวข้องกับทฤษฎีแนว การจัดของโปรแกรมนั้นๆ

จากเอกสารดังกล่าว สรุปถึงความหมายของงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจของการบริหารเพื่อให้ เด็กอนุบาลได้รับประสบการณ์ด้วยการลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้ดำเนินไปตามหลักพัฒนาการ หลักการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กอนุบาลมีความพร้อมอย่างสมบูรณ์ด้วยหลักการวัด และประเมินผลตาม พระราชบัญญัติมาตราที่ 22 ว่าด้วยเรื่องจัดการศึกษาที่ดีว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และมาตราที่ 26 ซึ่งกล่าวถึงการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการความประพฤติ สังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน และใช้วิธีที่หลากหลาย

ขอบข่ายของงานด้านวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542 : 18 - 19) กล่าวว่า ขอบข่ายของการ บริหารงานวิชาการในโรงเรียนประกอบด้วย งานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการสอน งานสนับสนุนการสอน ด้านกิจกรรมต่างๆ ที่มีส่วนส่งเสริมการสอน รวมถึงงานประชุมอบรมทางวิชาการ

วินัย สมมิตร และคณะ (2542 : 141 - 142) กล่าวว่า ขอบข่ายของงานฝ่ายวิชาการในโรงเรียน ประกอบด้วย การวางแผน และดำเนินงานฝ่ายวิชาการ การทำโครงการสอน การควบคุมการสอน การจัด กิจกรรมต่างๆ ที่เป็นการส่งเสริมการเรียนการสอน และการเป็นที่ปรึกษาในสายงานวิชาการ

สิริมา ภิญโญนันตพงษ์ (2544 : 44) กล่าวถึง ขอบข่ายการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีใน ระดับอนุบาล ศึกษาเน้นด้านพัฒนาการเด็กโดยส่วนรวมทุกด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ จิตใจและ สติปัญญา กิจกรรมที่จัดควรตอบสนองให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกายที่ดี มีการเคลื่อนไหวเตรียม ความพร้อมเด็ก สร้างความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อ และประสาทสัมผัส มีโอกาสแสดงออกได้อย่าง อิสระทางด้านการขีด เขียน การวาด การปั้น การฉีก การพับ ร้องเพลง ร่วมกิจกรรมต่างๆ กับครู โดยมีครู เป็นผู้แนะนำเด็ก เลือกทำตามความถนัด ความต้องการของตนเอง ครูเห็นความสำคัญของเด็กทุกคน คำนึงถึงความเหมาะสมในด้านอายุและความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนรู้เปิดโอกาสอย่างอิสระเสรี กิจกรรมเป็นการเรียน คือ การเล่น

สมพร สุทัศน์ (2544 : 62) กล่าวถึงขอบข่ายงานวิชาการในโรงเรียน คือ การวางแผนโครงการ การดำเนินงานของฝ่ายวิชาการ ติดตามและนำดูแลการสอน สนับสนุนการจัดกิจกรรมให้มีการค้นคว้า ทดลอง ปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป ขอบข่ายของการบริหารงานด้านวิชาการในระดับการศึกษาอนุบาล ประกอบด้วย การจัดทำแผนหลักสูตร หรือแนวการจัดประสบการณ์ให้เด็กมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา โดยให้ครอบคลุมความมุ่งหมายเนื้อหา วิธีการสอน และการประเมินผล (สิริมา ภิญญอนันตพงษ์, 2545 : 66 - 68) ซึ่งรวมถึงงานประชุมอบรมเชิงวิชาการ เพื่อพัฒนาศักยภาพของครู และบทบาทของการเป็นที่ปรึกษาในเชิงวิชาการด้วย

4.2 การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน

ในการศึกษาค้นคว้า เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ และขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน ซึ่งได้มาจากความคิดเห็นของนักการศึกษา ซึ่งได้ศึกษารวบรวมไว้ดังนี้

ความหมายของการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน

ภิญญ สาธ (2543 : 290) ได้ให้ความหมายของการบริหารกิจการนักเรียนว่า หมายถึง การบริหารและนิเทศบรรดากิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งได้แก่ การสำรวจเด็กเข้าเรียน การรับนักเรียน การทำทะเบียนเกี่ยวกับนักเรียน เป็นต้น

ประวัติ พันผาสุข (2543 : 108) ได้สรุปความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียนว่า หมายถึง การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีกิจกรรมพิเศษในโรงเรียน อันนอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่ดีให้มากที่สุด

กิติมา ปรีดีดิลก (2544 : 165) ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักเรียนว่า หมายถึง การจัดดำเนินกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน และเริ่มตั้งแต่ก่อนที่นักเรียนจะเข้าเรียนระหว่างอยู่ในโรงเรียน จนกระทั่งออกจากโรงเรียน

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2544 : 13) ได้สรุปความหมายของงานกิจการนักเรียนว่า เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนโดยตรง นอกเหนือจากการสอนในชั้นตามปกติเป็นงานที่มุ่งส่งเสริม การเรียนของนักเรียนให้ก้าวหน้า ประสบผลสำเร็จ และมุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนในโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี อันจะมีผลถึงการพัฒนานุคลิกภาพ และความรู้ ความสามารถหรือความถนัดเฉพาะตนของนักเรียนแต่ละคนให้ก้าวหน้าและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ตัวของเขาเอง ทั้งในขณะที่มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน และเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปสู่อาชีพการงานอีกด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544 : 445) ได้กล่าวว่า งานกิจการนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนทั้งหมด เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

โดยสรุปความหมายของ การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนระดับอนุบาล คือ การจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้อง แต่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน อันมีผลถึงพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา รวมถึงการพัฒนาบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ หรือความถนัดเฉพาะตนในขณะที่อยู่ในโรงเรียน และความสามารถในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นงานบริหารโรงเรียนที่สำคัญด้านหนึ่ง ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน จากความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน แสดงให้เห็นว่างานบริหารกิจการนักเรียนควรมีขอบข่ายกว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมหลายๆ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน ซึ่งมีนักการศึกษาได้อธิบายขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

เยาวพา เตชะคุปต์ (2542 : 58) กล่าวถึง งานบริหารด้านกิจการนักเรียนว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มีจุดมุ่งหมายในการบริหาร ดังนี้

1. เพื่อศึกษากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานเรื่องการจัดชั้นในระดับอนุบาล
2. เพื่อจัดทำเขตบริการของโรงเรียนที่สามารถให้บริการ เรื่องการเปิดชั้นเด็กอนุบาลของโรงเรียนแก่ชุมชน
3. เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบว่าโรงเรียนจะเปิดรับสมัครเมื่อไร อย่างไร เท่าใด
4. เพื่อปฐมวัยผู้ปกครองนักเรียนในวันเปิดเรียนวันแรกหรือก่อนนั้น
5. เพื่อจัดการบริการเรื่องสุขภาพ อาหารกลางวัน

ปิญญู สาร (2544 : 30) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารกิจการนักเรียน เริ่มตั้งแต่การสำรวจนักเรียนที่มีอยู่ในเกณฑ์บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา ที่เรียกว่าสามะโนนักเรียน การรับเข้าเรียน การลงทะเบียนเรียน การแบ่งกลุ่มแบ่งชั้น กิจกรรมนอกหลักสูตรทั้งหลายที่นักเรียนจัดทำ ตลอดจนบริการเพื่อสวัสดิการที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียน

กิตติมา ปรีดีดิolk (2544 : 167 - 168) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของงานกิจการนักเรียน แบ่งเป็นข้อใหญ่ๆ 4 ข้อ ดังนี้

1. การจัดทำทะเบียนประวัติ
2. การปกครองนักเรียนและระเบียบวินัยนักเรียน
3. การจัดบริการต่างๆ ได้แก่ ห้องสมุด การแนะแนว สุขภาพ และการตรวจสุขภาพ อาหารกลางวัน ความปลอดภัย วิทยุส่งนักเรียน
4. การจัดกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมที่ควรจัด ได้แก่ สภานักเรียน ชุมชน สิ่งตีพิมพ์ นิทรรศการ การแสดงละครและดนตรี การจัดทัศนศึกษา การกีฬา การประชุมและการสังคมสงเคราะห์

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544 : 22 - 42) ได้กำหนดขอบข่ายของ
การบริหารงานกิจการนักเรียน จำแนกไว้ 4 งาน ดังนี้

1. งานที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
และเรื่องเกี่ยวกับตัวนักเรียน ได้แก่

- 1.1 การจัดทำเขตบริการ
- 1.2 การจัดทำสำมะโนนักเรียน
- 1.3 การเกณฑ์ - การรับนักเรียนเข้าเรียน
- 1.4 การปฐมนิเทศผู้ปกครอง
- 1.5 การแก้ปัญหานักเรียนขาดเรียน

2. งานที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน ได้แก่

- 2.1 การบริการสุขภาพ
- 2.2 การจัดอาหารกลางวัน
- 2.3 การบริการแนะแนว
- 2.4 การบริการนักเรียนขาดแคลน
- 2.5 ทุนการศึกษา

3. งานที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน ได้แก่

- 3.1 กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี ยุวภาษาและผู้บำเพ็ญประโยชน์
- 3.2 กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย
- 3.3 กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน
- 3.4 กิจกรรมเสริมสร้างวินัยในโรงเรียน
- 3.5 กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม
- 3.6 กิจกรรมกีฬา
- 3.7 กิจกรรมทัศนศึกษา
- 3.8 กิจกรรมอยู่ค่ายพักแรม
- 3.9 กิจกรรมชุมนุมวิชาการ / กลุ่มสนใจ
- 3.10 กิจกรรมวันสำคัญ
- 3.11 กิจกรรมหน้าเสาธง
- 3.12 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน

4. งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า ได้แก่

- 4.1 การติดตามผลนักเรียน
- 4.2 การตั้งสมาคมศิษย์เก่า
- 4.3 การสรรหาและยกย่องบุคคลดีเด่น ประจำท้องถิ่นและชุมชน

เฟเบอร์ และ เชียร์รอน (Faber and Chearron, 2000 : 213) ได้กล่าวว่า ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา ระดับใดการบริหารกิจการนักเรียนควรครอบคลุมภารกิจ 7 ประการดังนี้

1. การสำรวจนักเรียนในห้องถิ่นที่สถานศึกษารับผิดชอบ
2. การจัดรายการปฐมนิเทศสำหรับนักเรียน
3. การจัดบริการแนะแนว
4. การจัดบริการเพื่อสุขภาพและอนามัย
5. การจัดระเบียบนักเรียนเพื่อเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล
6. การประเมินผลความเจริญงอกงามของนักเรียน
7. วินัย และการแก้ปัญหาทางวินัย

โดยสรุป ขอบข่ายการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนระดับอนุบาล คือ การดำเนินงานเกี่ยวกับกฎระเบียบหรือเกณฑ์ เพื่อดำเนินกิจการนอกเหนือจากกิจกรรมประจำวันภายในห้องเรียน เช่น งานประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ การเปิดรับสมัครนักเรียน การจัดปฐมนิเทศนักเรียน การบริการด้านต่างๆ เช่น ห้องสมุด การตรวจสุขภาพ การบริการอาหาร การบริการรถรับ – ส่งนักเรียน และการจัดกิจกรรมส่งเสริม ด้านวัฒนธรรม และจริยธรรมตามวัย

4.3 การบริหารงานด้านบุคลากร

การบริหารงานด้านบุคลากร เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานอันหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการบริหารหน่วยงานใด ถ้าการบริหารงานด้านบุคลากรขาดประสิทธิภาพหน่วยงานนั้นๆ จะเจริญได้ยาก การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาก็เช่นกัน เพราะงานทุกชนิดจะได้ผลดีหรือผลเสียก็อยู่ที่บุคคลรับงานไปทำ ถ้าบุคคลที่รับงานไปทำขาดขวัญ ขาดกำลังใจ หย่อนสมรรถภาพ งานก็บกพร่อง ดังนั้นนักบริหารที่ดี จะต้องบริหารบุคคลให้ได้ผลดีและได้รับความสำเร็จในการทำให้บุคลากรทุกฝ่าย ในหน่วยงานร่วมมือกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาถึงความหมายและขอบข่ายของงานด้านบุคลากรไว้ดังนี้

ความหมายของงานด้านบุคลากร

สมาน รังสิโยกฤษณ์ (2542 : 1 - 2) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารบุคคลเป็นกระบวนการ การวางแผน การวางแผน การวางแผนและข้อบังคับเกี่ยวกับบุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์การหรือหน่วยงาน ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาได้ใช้ประโยชน์ และบำรุงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรด้านมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพและมีปริมาณเพียงพอ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์กระบวนการต่าง ๆ ที่ว่านี้จึงรวมหน้าที่ต่างๆ ทั้งหมด นับตั้งแต่สรรหาบุคคลเข้ามาปฏิบัติงานจนกระทั่งออกจากงาน

สุกิจ จุลละนันท์ (2543 : 152) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง การบริหารงานในด้านที่เกี่ยวกับตัวบุคคลผู้ปฏิบัติงานในองค์การ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเลือกสรรผู้มีความรู้ ความสามารถ เข้าทำงานให้มีจำนวนเพียงพอ เพื่อให้การใช้กำลังคนได้เกิดประโยชน์เต็มที่ เพื่อรักษากำลังแรงงานบำรุงส่งเสริมสมรรถภาพ และกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ และบรรลุความสำเร็จตามความมุ่งหมายขององค์การ

เมธี ปิณฑานนท์ (2544 : 3) ให้ความเห็นว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง ความเพียรพยายามจัดการให้บุคคลในหน่วยงานทุกๆ ตำแหน่งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพยายามให้บุคคลเหล่านั้น ได้เห็นว่าการงานของเขา มีทางที่จะทำให้เขาเจริญก้าวหน้าตามจุดหมายหมายของเขา ขณะเดียวกันผู้บริหารก็พยายามที่จะทำให้จุดประสงค์ของบุคลากรได้บรรลุ โดยให้เกิดความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมทั้งความต้องการของบุคลากรและความต้องการขององค์การหรือสถาบัน

วิจิตร ศรีสอาน (2544 : 9) การบริหารงานบุคคลเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกันเป็นลูกโซ่ ตั้งแต่การวางแผนนโยบาย การกำหนดแผนและความต้องการด้านบุคลากร การสรรหา การเลือกสรร การพัฒนา การกำหนดสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล การประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนตำแหน่ง การโอนย้าย และการพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร

พยอม วงศ์สารศรี (2545 : 3) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานบุคคลว่า หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารใช้ศิลปและกลยุทธ์ต่างๆ พิจารณาบุคคลที่มีอยู่ในสังคม เพื่อดำเนินการสรรหาคัดเลือก และบรรจุบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้าอยู่ในองค์การ และในขณะที่บุคคลเข้ามาปฏิบัติงานในองค์การได้มีการจัดกิจกรรมธำรงรักษาให้บุคคลที่คัดเลือกเข้ามาได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และมีสุขภาพจิตที่ดีในการทำงาน และยังรวมไปถึงการแสวงหาวิธีการที่ทำให้สมาชิกในองค์การที่ต้องพ้นจากการทำงานสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

โดยสรุป การบริหารงานบุคคลในระดับอนุบาล คือ กระบวนการในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การแสวงหาบุคคลที่เหมาะสมมาปฏิบัติงาน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการและการจัดการศึกษาสำหรับเด็กอนุบาล รวมถึงการสร้างขวัญกำลังใจ และการพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษานั้นๆ

ขอบข่ายของการบริหารงานบุคลากร

ธงชัย สันติวงษ์ (2541 :13) ได้กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานบุคคล ดังนี้

1. การออกแบบและวิเคราะห์งาน เพื่อจัดตำแหน่งงาน ในขั้นนี้มีการวางแผนองค์การการออกแบบงาน และการวิเคราะห์งาน
2. การวางแผนกำลังคน
3. การสรรหาและการคัดเลือก
4. การประเมินทัศนคติของพนักงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน
5. การอบรมและการพัฒนา
6. การจ่ายค่าตอบแทน
7. การทำนุบำรุงรักษาทางด้านสังคม ความปลอดภัย และแรงงานสัมพันธ์
8. การใช้วินัย และควบคุมตลอดจนการประเมินผล

เขาวหา เดชะคุปต์ (2542 : 58) กล่าวถึง การบริหารงานบุคคลไว้ดังนี้ การบริหารงาน

บุคคลในโรงเรียนเป็นหัวใจของการบริหาร เพราะงานทุกชนิดของหน่วยงานทุกประเภทในโรงเรียนจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จตามเป้าหมายมีจุดมุ่งหมายที่ควรยึดในการบริหาร ดังนี้

1. เพื่อกำหนดแนวทางเกี่ยวกับตัวบุคคลที่จะต้องดำเนินงานของอนุบาล เป็นแนวทางปฏิบัติของบุคคลที่รับผิดชอบ
2. เพื่อจัดแบ่งหน่วยงานที่จะต้องทำหน้าที่รับผิดชอบเฉพาะที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ในระดับอนุบาล โดยให้ประสานสัมพันธ์กับฝ่ายต่างๆ ของโรงเรียน
3. เพื่อการบังคับบัญชาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการจัดการศึกษาอนุบาล ซึ่งรวมถึงการที่จะทำให้บุคคลทำงานด้วยความเต็มใจและให้ได้ผลดี
4. เพื่อให้การควบคุมให้บุคคลที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานตามแผน และนโยบาย

อรุณี หรดาล (2546 : 21 - 28) กล่าวถึงขอบข่ายงานบุคคลในสถานศึกษาระดับอนุบาลว่า ผู้บริหารต้องวิเคราะห์งานเพื่อกำหนดรายละเอียดลักษณะงาน ตำแหน่งงาน รวมทั้งคุณสมบัติของบุคคล ซึ่งประกอบด้วย บุคลากร และขอบข่าย

โดยสรุป การบริหารงานบุคคลเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงาน คือการจะพัฒนาได้ต้องพัฒนาคน พัฒนากุศลกร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยอาศัยเทคนิคในการคัดเลือกบุคคลที่มำทำงานให้เหมาะสมกับความสามารถมาทำงาน และจุดมุ่งหมายของงานนั้นๆ ควรประกอบด้วยขอบข่าย 4 ประการ คือ การวางแผนเกี่ยวกับบุคคล การสรรหาและคัดเลือก การบำรุงรักษาบุคคล การพัฒนาบุคคล

4.4 การบริหารงานด้านอาคารสถานที่

อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมและเกื้อหนุนงานด้านอื่นๆ ของโรงเรียน โดยเฉพาะการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามจุดหมายที่ต้องการได้เป็นอย่างดี

ความหมายของการบริหารงานด้านอาคารสถานที่

เยาวพา เตชะคุปต์ (2542 : 79) กล่าวถึงการบริหารทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารอาคารสถานที่ คือ การพัฒนาอาคารสถานที่ให้เหมาะสมต่อการจัดประสบการณ์แก่เด็ก งานอาคารสถานที่ย่อมครอบคลุมถึง 3 เรื่องใหญ่ๆ ดังนี้คือ

1. อาคารเรียน ห้องเรียน และห้องพิเศษ

1.1 อาคารเรียนจะต้องมีความเหมาะสม กล่าวคือ ไม่มีหลายชั้นเกินไป ดังระเบียบเกี่ยวกับมาตรฐานขั้นต่ำของ สช. กำหนดว่า ห้องเรียนของชั้นอนุบาลจะต้องอยู่ไม่เกินชั้นที่สอง ซึ่งก็เลยกำหนดต่อไปถึงเรื่องบันไดว่าชั้นบันไดจะต้องห่างกันเท่าไรด้วย และการสร้างต้องคำนึงถึงความปลอดภัยสำหรับเด็ก

1.2 ห้องเรียน ห้องเรียนควรมีขนาดที่พอเหมาะ พื้นของเด็จะต้องสะอาด และย่อมจะต้องพร้อมที่เด็กวัยนี้จะสามารถนั่งหรือนอนได้ จะต้องเอื้อต่อการที่จะจัดเป็นรูปต่างๆ ได้เสมอ มีวัสดุอุปกรณ์ครบดังที่กล่าวมาแล้ว

1.3 ห้องพิเศษ ควรมีห้องยจำเป็นต่างๆ ในสถานศึกษาอนุบาลที่จะช่วยให้บริการแก่เด็ก เช่น ห้องพยาบาล ห้องสมุด ห้องธุรการ ห้องประชุม ห้องพัสดุ ฯลฯ

2. อาคารประกอบการ หมายถึง อาคารที่มีใช้ใช้เป็นห้องเรียนแต่ใช้ประโยชน์อย่างอื่นซึ่งเด็กก็จะได้เข้าใช้หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น

2.1 ล้อม ควรมีจำนวนพอเพียงกับเด็ก ในบางแห่งจะสร้างประจำไว้กับห้องเรียนห้องละ 1 ที่ แต่หากทำไม่ได้ก็อาจสร้างแยกออกมา หากไม่มีไว้ในอาคารเรียนก็อาจสร้างเป็นอาคารต่างหาก ควรมีหลังคาคลุมทางเดินด้วย

2.2 ห้องประชุม หากไม่ได้สร้างไว้ในอาคารก็อาจแยกออกมา

3. บริเวณสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาอนุบาลนั้นย่อมจะต้องคำนึงถึงที่เล่นกลางแจ้ง ควรมีไม้ยืนต้นสำหรับให้ร่มเงา มีไม้ดอกไม้ประดับ เครื่องเล่นสนามที่เล่นอื่นๆ

สุรพันธ์ ยันต์ทอง (2542 : 281) ได้ให้ความหมายของการบริหารอาคารสถานที่ไว้ว่า คือ การจัดการดำเนินการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ และบริเวณที่ใช้ในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ได้ผลตามเป้าหมายที่วางไว้

หวน พินธุ์พันธ์ (2543 : 72) ได้ให้ความหมายของการบริหารอาคารสถานที่ไว้ว่า การจัดและการดูแลรักษาอาคารที่ใช้ทำการเรียนการสอน อาคารประกอบอื่นๆ รวมทั้งบริเวณโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมด้วย

เบญจา แสงมลิ (2543 : 228) กล่าวถึงงานอาคารสถานที่ ที่โรงเรียนจะต้องจัดให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของกระทรวง การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ควรมีสภาพที่เป็นเสมือนบ้านที่สองของเด็ก ดังนั้นในการจัดย่อมมุ่งตอบสนองความต้องการ ความสนใจให้ความปลอดภัย และพัฒนาเด็กเป็นหลัก และควรคำนึงถึงการสนองตอบความต้องการของเด็ก โดยยึดหลักการดังนี้

1. การจัดบริเวณโรงเรียนควรจัดให้คล้ายคลึงกับบ้านเด็ก
2. เด็กใช้เวลาส่วนใหญ่ที่โรงเรียน โรงเรียนจึงควรอำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก ทั้งด้านเครื่องเล่น เครื่องใช้ต่างๆ
3. ความสวยงาม ร่มรื่น ภายในบริเวณโรงเรียน ควรจัดให้มีไม้ดอกไม้ประดับ และไม้ยืนต้น เพื่อให้มีความร่มรื่นแก่เด็ก
4. พื้นที่ภายในโรงเรียนอนุบาล ควรมีพื้นที่ที่เด็กสามารถนั่งเล่นอยู่คนเดียวเงียบๆ หรือพื้นที่เด็กได้อยู่ร่วมกันหลายๆ คน
5. การปรับปรุงปรับเปลี่ยนสภาพภายในโรงเรียน บริเวณ หรือสิ่งต่างๆ ควรจัดปรับเปลี่ยนใหม่เป็นบางครั้ง เมื่อสภาพนั้นดูซีดสาหรือเก่าเกินไป โรงเรียนควรปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนให้ดูสดชื่นสวยงามกว่าเดิม
6. ความอบอุ่น และปลอดภัยเป็นความรู้สึกที่โรงเรียนควรสร้างให้แก่เด็ก เมื่อเด็กมาเรียนในโรงเรียนนั้นแล้วเกิดความรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย

7. จัดพื้นที่ให้บริการตามความสะดวกแก่ผู้ปกครอง และผู้มาติดต่อสถานศึกษา เป็นการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียนระดับหนึ่ง

กิตติมา ปรีดีดิถ (2544 : 197) ได้ให้ความหมายของการบริหารอาคารสถานที่ไว้ว่า การรู้จักจัดหา รู้จักใช้อาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งควบคุมดูแลรักษาการให้บริการชุมชนและรู้จักส่งเสริมทะนุบำรุงอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพดีและสนองความต้องการได้เพียงพอ

ชลิต พุทธรักษา (2544 : 117 - 118) ได้ให้ความหมายของการบริหารอาคารสถานที่ไว้ว่า การให้ผู้บริหารใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ จัดการดำเนินงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายที่ต้องการและการดำเนินงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ จะได้ผลเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่ายที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2545 : 51) ได้กล่าวถึง การบริหารงานอาคารสถานที่ว่า หมายถึง การจัดการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการตกแต่งและจัดบริเวณ การใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ และการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ของโรงเรียน

งานด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การจัดการต่างๆเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของอาคารสถานที่ การตกแต่ง การควบคุมรักษาสถานที่ และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน โดยคำนึงถึงความต้องการของเด็ก ให้เด็กใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม

ขอบข่ายการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กระดับอนุบาล

การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนสำหรับเด็กระดับอนุบาล มีความสำคัญ และมีผลต่อพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็ก ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอนุบาลจำเป็นต้องศึกษา และทำความเข้าใจในเรื่องของหลักการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนระดับอนุบาล เพื่อจะได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในระดับนี้ได้ อย่างถูกต้อง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กระดับอนุบาล ดังนี้ (สพช. 2540 : 20 - 21)

1. การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน

1.1 ห้องเรียนระดับอนุบาลจะต้องสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ ปลอดภัยและกว้างได้สัดส่วนกับจำนวนเด็กควรมีพื้นที่กว้างเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 1 ตารางเมตรต่อเด็ก 1 คน

1.2 ครุภัณฑ์ภายในห้องเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก ชั้นวางของ ควรมีขนาดเหมาะสมเพียงพอต่อจำนวนเด็ก ควรเลือกใช้สีอ่อนๆ หรือสีธรรมชาติ

1.3 สื่อหรือเครื่องเล่นภายในห้องเรียนต้องมีจำนวนพอเพียง ปลอดภัยและอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาระดับอนุบาล

1.4 การจัดแบ่งพื้นที่ในห้องเรียนให้มีมุมประสบการณ์ต่างๆ อย่างน้อย 4 มุม เช่น มุมบ้าน มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์ โดยมีสื่ออุปกรณ์ภายในมุมอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี สอดคล้องกับแนวและแผนการจัดประสบการณ์ และเด็กสามารถเคลื่อนที่จากมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างอิสระโดยไม่รบกวนเด็กคนอื่น ๆ

1.5 กำหนดพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมกลุ่มย่อย และกิจกรรมกลุ่มใหญ่ให้ชัดเจนจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์

1.6 การจัดสภาพแวดล้อมทั่วไปในห้องเรียน ควรจัดให้มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่อบอุ่นเหมือนบ้าน เพื่อสร้างความสนใจของเด็กให้เด็กกระตือรือร้นอยากมาโรงเรียน นอกจากนี้ยังสามารถใช้ประโยชน์ห้องเรียนได้หลายอย่าง เช่น ใช้เป็นทั้งห้องในการจัดกิจกรรม ห้องรับประทานอาหาร ห้องพักผ่อน

1.7 บุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็ก ควรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีและเข้าใจธรรมชาติของเด็ก

1.8 การจัดป้ายนิเทศควรคำนึงถึงความเหมาะสมของกิจกรรมในห้องเรียน และส่งเสริมให้เกิดประโยชน์กับเด็กโดยตรง ความสูง และขนาดของป้ายนิเทศควรอยู่ในระดับสายตาเด็กเน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดป้ายนิเทศ

2. การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน

สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ได้แก่ บริเวณนอกห้องเรียนและสนามเด็กเล่นมีความสำคัญ เช่นเดียวกับสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ควรจัดดังนี้

2.1 การจัดบริเวณภายนอกห้องเรียนควรจัดให้มีที่ร่มที่โล่งแจ้ง มีการจัดแบ่งพื้นที่สำหรับให้เด็กกระโดดบอลลูนเล่น โดยแยกจากสนามเด็กเล่นของเล่นของเด็กระดับประถมศึกษา โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและประโยชน์ของการใช้สอย

2.2 การจัดสนามเด็กเล่น ควรจัดให้มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น มีทั้งดิน หวาย หญ้า หากมีพื้นที่ให้มีทั้งเนินและที่ราบ มีที่สำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อเลื่อน ที่สำหรับเล่นทราย เล่นน้ำ และที่สำหรับขุด มีเครื่องมือเล่นประเภทปืนปาย ทรงตัว ฯลฯ และมีขอบเขตเป็นสัดส่วน

2.3 อุปกรณ์ ของเล่นและเครื่องเล่นต่างๆ ภายในสนามต้องเหมาะสมกับเด็กในวัยนี้ ต้องมีความแข็งแรง ทนทาน ได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี และมีความปลอดภัยอยู่ตลอดเวลา

2.4 ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่สะอาดถูกสุขลักษณะเหมาะสมกับวัย สะดวกแก่การใช้ อาจอยู่ในห้องเรียนหรือในอาคาร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 111 - 116) ได้กำหนดเกณฑ์การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กสอดคล้องกับแนว และแผนการจัดประสบการณ์ไว้ในเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา : ระดับก่อนประถมศึกษา ดังนี้

เกณฑ์มาตรฐานที่ 2 โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กสอดคล้องกับแนว และแผนการจัดประสบการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ 1 จัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศดี ปลอดภัยและมีสภาพที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์
คำอธิบายเพิ่มเติม

บรรยากาศดี พิจารณาถึงการจัดห้องเรียน โดยคำนึงถึงแสงสว่างอย่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้
ดีไม่มีเสียงรบกวนหรือมีวิธีการป้องกันเสียงรบกวน สีห้องเรียนเป็นสีอ่อนเย็นตา มีการตกแต่งโดยใช้วัสดุ
ท้องถิ่น หรือการใช้วัสดุเหลือใช้ต่างๆ หรือผลงานของเด็กเพื่อให้เกิดความสวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย
และมีบรรยากาศอบอุ่นเหมือนบ้าน

สภาพห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์

พิจารณาถึงขนาดห้องเรียนต่อจำนวนนักเรียน ลักษณะห้องเป็นสัดส่วนตั้งอยู่ชั้นล่างของอาคาร
เรียน พื้นห้องเรียนเป็นพื้นไม้ หรือ วัสดุที่เด็กสามารถนั่งหรือนอนเล่นได้ มีครุภัณฑ์ประจำห้องที่มีขนาด
เหมาะสมกับเด็ก และมีการดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพให้การได้ดียิ่งอยู่เสมอ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เด็กเล่นและปฏิบัติกิจกรรมสอดคล้องกับแนว และ
แผนการจัดประสบการณ์

คำอธิบายเพิ่มเติม

การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

1. จัดพื้นที่สำหรับเด็กปฏิบัติกิจกรรมและการเคลื่อนไหวอย่างเพียงพอ

2. จัดมุมต่างๆ ภายในห้องเรียนอย่างน้อย 4 มุม เช่น

มุมหนังสือ จัดให้มีชั้นวางหนังสือ มีหนังสือ เช่น หนังสือนิทานสมุดภาพ ที่นั่งมีวัสดุรองนั่ง
เช่น เสื่อ พรม ผ้ารองนั่ง ฯลฯ

มุมธรรมชาติหรือมุมวิทยาศาสตร์ จัดให้มีชั้นวางสิ่งของ มีเครื่องมือ เช่น แก้วขยาย เครื่องชั่ง
และวัสดุอื่นๆ ที่สัมพันธ์กับหน่วยการสอน ฯลฯ

มุมบล็อก จัดให้มีชั้นหรือลังไม้สำหรับเก็บบล็อกซึ่งเป็นแท่งไม้รูปต่าง ๆ

มุมบ้าน จัดให้มีตุ๊กตาพร้อมทั้งเสื้อผ้าตุ๊กตา เครื่องใช้ในครัวเรือน เช่น หม้อ เตา เครื่องใช้
อื่นๆ เช่น เตาวิวด เสื่อ เปล ฯลฯ

สื่ออุปกรณ์ภายในมุม

จัดให้สอดคล้องกับชื่อมุมและตรงกับจุดประสงค์ของการจัดมุมนั้นๆ โดยอาจจัดซื้อหรือจัดทำ
จากวัสดุภายในท้องถิ่น หรือวัสดุเหลือใช้ โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด และขนาดที่
เหมาะสมกับวัยของเด็ก

ตัวบ่งชี้ที่ 3 จัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ให้เด็กเล่นและปฏิบัติกิจกรรมสอดคล้องกับ
แนวและแผนการจัดประสบการณ์

คำอธิบายเพิ่มเติม

การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ควรพิจารณาถึงประเด็นต่อไปนี้ เช่น

1. จัดให้มีพื้นที่สนามสำหรับเด็กกระโดดบุนนาคโดยเฉพาะ

2. เครื่องเล่นสนามอาจจัดซื้อหรือจัดทำโดยการดัดแปลงจากวัสดุภายในท้องถิ่น หรือ

วัสดุเหลือใช้ต่างๆ โดยคำนึงถึงความปลอดภัย และขนาดที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก เช่น ชิงช้า ราวไต่ไม้ ลื่น กระดานทรงตัว ถ้ำลอด ฯลฯ

3. เครื่องเล่นอื่น ๆ เช่น

3.1 เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน ลากจูง เช่น จักรยาน รถลาก ล้อเลื่อนแบบสัตว์ รถสามล้อเล็ก ฯลฯ

3.2 ป่อทรายและเครื่องเล่นทราย เช่น ที่ตักทราย ขวดพลาสติกขนาดเล็กต่าง ๆ แก้วพลาสติก กรวย ฯลฯ

3.3 ที่ใส่น้ำ อาจเป็นอ่างหรือภาชนะอื่น และอุปกรณ์สำหรับเล่นน้ำ เช่น ที่ตักน้ำ กรวย เกว็ดสนูป หลอดกาแฟ เสือคลุม หรือผ้ากันเปื้อน พลาสติกสำหรับสวมกันเปียก

3.4 บ้านจำลอง อาจสร้างด้วยเศษไม้ ไม้ไผ่ ไม้เก่า ฯลฯ หลังคามุงแฝกหรือมุงจากตามสภาพท้องถิ่น

3.5 มุมช่างไม้ จัดให้มีโต๊ะช่างไม้หรือขอนไม้ ค้อน ตะปู เลื่อย (มีขนาดเหมาะสมกับเด็ก) และเศษไม้ ฯลฯ (คำนึงถึงความปลอดภัยเป็นพิเศษ)

3.6 บล็อกกลวง ซึ่งมีรูปแบบเดียวกับบล็อกในห้องเรียนแต่มีขนาดใหญ่กว่าภายใน มีลักษณะกลวง

กล่าวโดยสรุป การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีความสำคัญกับพฤติกรรม และพัฒนาการของเด็กในระดับอนุบาลเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารควรจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม และประสบการณ์เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของแนวและแผนการจัดประสบการณ์

หลักเกณฑ์การจัดชั้นเรียนในระดับชั้นอนุบาล

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 12) ได้กำหนดรูปแบบในการจัดชั้นเรียนในระดับอนุบาล ดังนี้คือ

1. จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน ควรมีจำนวน 15 – 30 คน
2. กรณีมีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 15 คนให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการประถม
จังหวัด
3. กรณีมีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 30 คน แต่ไม่เกิน 35 คน ให้อยู่ในดุลยพินิจของ
ผู้บริหารโรงเรียน
4. ถ้าจำเป็นต้องรับนักเรียนเกิน 35 คน ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการประถมศึกษา
จังหวัด

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า การบริหารอาคารสถานที่ คือ การจัดการต่างๆเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของอาคารสถานที่ เพื่อสนับสนุนการสอน ให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบข่ายงานบริหารอาคารสถานที่

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กล่าวถึงขอบข่ายงานอาคารสถานที่ ได้แก่ งานต่างๆ ดังนี้

1. งานผังบริเวณสถานศึกษา
2. งานปรับปรุงบริเวณสถานศึกษา
3. งานกำหนดแผนการใช้อาคารสถานที่
4. งานควบคุมการก่อสร้าง และการปรับปรุงอาคารสถานที่และห้องเรียน
5. กำหนดมาตรการป้องกันอัคคีภัย ภัยธรรมชาติและอุบัติเหตุอื่นๆ
6. งานรักษาความปลอดภัย
7. จัดทำทะเบียนประวัติการใช้ซ่อมแซมอาคารสถานที่
8. งานส่งเสริมให้นักเรียนได้ร่วมกันทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณสถานศึกษา
9. งานกำหนดรูปแบบอาคารเรียน และอาคารประกอบการให้เหมาะสมกับการใช้งานอาคาร

สถานที่

เยาวยา เดชคุปต์ (2542 : 59) กล่าวถึงการบริหารทั่วไปเกี่ยวกับงานอาคารสถานที่ไว้ดังนี้

1. เพื่อจัดห้องเรียนและสถานที่ที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กอนุบาล
2. เพื่อดูแล รักษา และปรับปรุงอาคารสถานที่และอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย
3. เพื่อจัดหาอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ การสอนของเด็กอนุบาล
4. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และประสานงานระหว่างโรงเรียนหรือหน่วยงานในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเป็นแบบอย่างในการจัดอาคารสถานที่

เปลี่ยนความคิดเห็นและเป็นแบบอย่างในการจัดอาคารสถานที่

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ขอบข่ายของงานอาคารสถานที่ประกอบด้วย การวางแผน การใช้อาคารอย่างเหมาะสม คำนึงถึงความปลอดภัย ให้เกิดความคงทนถาวร ดังนั้นการจัดอาคารสถานที่ และห้องเรียนสำหรับเด็กอนุบาล ต้องคำนึงถึงความแตกต่างจากผู้ใหญ่ เพราะเด็กตัวเล็กจะเคลื่อนไหวรวดเร็วและต้องการเนื้อที่มากห้องเรียนสำหรับเด็กอนุบาลควรมีขนาดใหญ่ การจัดสภาพภายในห้องเรียนควรให้มีชีวิตชีวา มีสภาพคล้ายบ้าน และมีความยืดหยุ่น ห้องเรียนที่เหมาะสมควรมีขนาด 40 X 60 ตารางฟุตต่อเด็ก 1 คน (เยาวยา เดชคุปต์. 2542 : 136) ควรมีเนื้อที่นอกห้องเรียนที่ใช้เป็นสนามเด็กเล่น และบริเวณที่จะใช้ปลูกต้นไม้หรือทำสวนครัว

4.5 การบริหารงานด้านธุรการ - การเงิน

งานธุรการ - การเงินนับเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งของสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะงานธุรการ - การเงิน เป็นงานบริการหน่วยต่างๆ ของสถานศึกษาให้สามารถดำเนินงานไปตามจุดหมายปลายทางที่ต้องการหรือที่ได้วางไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาความหมาย และขอบข่ายของการบริหารงานด้านธุรการ - การเงิน ดังนี้

ความหมายของการบริหารงานด้านธุรการ

เจริญ ไวรวัจนกุล (2543 : 94) กล่าวว่า งานบริหารด้านธุรการ หมายถึง งานต่อไปนี้

1. งานสารบรรณ
2. งานทะเบียนและสถิติ
3. งานการเงินและพัสดุ
4. งานสวัสดิการอาจารย์และคนงาน
5. งานวางแผนและโครงการ
6. งานด้านอาคารสถานที่
7. งานพยาบาลและสุขภาพ
8. งานประชาสัมพันธ์

ภิญโญ สาร (2543 : 460) ได้กล่าวถึง งานธุรการในโรงเรียนว่า อย่างน้อยควรจะเกี่ยวข้องกับเรื่องต่างๆ 7 เรื่อง คือ

1. งานที่เกี่ยวกับการจัดการโรงเรียน ซึ่งมีงานที่ประกอบด้วยการจัดการโรงเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนส่วนหนึ่ง เช่น ทะเบียนต่างๆ และการจัดการเกี่ยวกับการทำงานและแฟ้มเอกสาร เช่น ปฏิทินปฏิบัติงาน และเอกสารรายงานต่างๆ อีกส่วนหนึ่ง
2. งานเกี่ยวกับกิจการนักเรียน ซึ่งดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการในด้าน ข้าวสาร เวลาเรียน รายงานถึงผู้ปกครอง และระเบียบวินัยต่างๆ ของโรงเรียน
3. งานเกี่ยวกับบุคลากร ได้แก่ การรวบรวมจัดทำหลักฐานต่างๆ เกี่ยวกับครู คนงาน ภารโรง
4. งานเกี่ยวกับหลักสูตร แบบเรียน และอุปกรณ์อย่างอื่นที่เกี่ยวกับการสอนที่โรงเรียนควรรวบรวมจัดหา กำหนดวิธีการในการแจกจ่ายหรือหยิบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่นำไปใช้
5. งานเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ซึ่งทางโรงเรียนควรจะควบคุมดูแลรักษาสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เพื่อสะดวกในการนำออกใช้เมื่อจำเป็นหรือถึงกำหนดจัดกิจกรรมนั้นๆ
6. งานเกี่ยวกับธุรการทั่วไป เช่น งานสารบรรณ งานงบประมาณ การเงิน บัญชี พัสดุ และทรัพย์สินต่างๆ ของโรงเรียน
7. งานเกี่ยวกับการบำรุงรักษาประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่ การเผยแพร่ข่าวสาร การจัดรวบรวมเอกสาร หลักฐานทางราชการที่โรงเรียนต้องใช้อยู่เป็นประจำให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะดวกในการนำไปใช้หรืออ้างอิงในโอกาสที่จำเป็น

จำรัส นองมาก (2545 : 203) กล่าวว่า งานธุรการและการเงิน หมายถึง งานที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเป็นการบริการหน่วยงานต่างๆ ของโรงเรียนให้สามารถดำเนินไปตามจุดหมายที่ต้องการ งานธุรการและการเงินจึงเปรียบเสมือนส่วนที่คอยประสาน หรือสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถดำเนินไปสู่เป้าหมายที่กำหนดความราบรื่น

พนัส หันนาคินทร์ (2543 : 281) กล่าวว่า การบริหารงานธุรการ เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการหน่วยงานต่างๆ ในโรงเรียนทั้งด้านงานสารบรรณ งานการเงิน งานพัสดุ งานอาคารสถานที่ งานบุคคล และงานบริการทั่วไป

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2544 : 206) ได้แบ่งประเภทการบริหารงานธุรการออกเป็น 7 ประเภท คือ งานสารบรรณ งานทะเบียนและรายงาน งานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย งานประชาสัมพันธ์ งานงบประมาณ งานการเงินและบัญชี งานพัสดุ

หวน พินธุพันธ์ (2543 : 59) ระบุว่า การบริหารงานธุรการ คือ การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการหน่วยงานต่างๆ ในโรงเรียนทั้งด้านงานสารบรรณ งานการเงิน งานพัสดุ งานอาคารสถานที่ งานบุคคล และงานบริการทั่วไป เพื่อให้การดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียนบรรลุจุดหมายที่วางไว้

โดยสรุป ความหมายของงานธุรการ - การเงิน คือ การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการหน่วยงานต่างๆ ในโรงเรียน ทั้งด้านงานสารบรรณ งานการเงิน งานพัสดุ และงานอื่นๆ ของโรงเรียน ให้สามารถดำเนินการไปตามจุดหมายด้วยความสะดวก และมีประสิทธิภาพเช่นงานสวัสดิการ งานพยาบาล และงานประชาสัมพันธ์

ขอบข่ายของงานธุรการ - การเงิน

สมพร สุทัศน์ย์ (2544 : 63) ได้กำหนดสายงานและหน้าที่ความรับผิดชอบของงานธุรการไว้ดังนี้ สายงานธุรการแบ่งเป็น หมวดสารบรรณ หมวดทะเบียนสถิติ หมวดการเงินและพัสดุ หมวดสวัสดิการครู อาจารย์ คนงาน ภารโรง หมวดงานแผนและโครงการ หมวดอาคารสถานที่ หมวดครูประจำชั้น และครูประจำวิชา หมวดสุขภาพิบาล หมวดประชาสัมพันธ์

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2541 : 36 - 37) ได้กล่าวถึงขอบข่ายงานธุรการในโรงเรียน ประกอบด้วยการจัดการโรงเรียน งานที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักเรียน ครู คนงาน ภารโรง หลักสูตรแบบเรียน งบประมาณ การเงิน พสดุ ครุภัณฑ์ และการจัดทำวารสาร ประกาศ ทะเบียนครู บัญชีจำนวนนักเรียน และการจัดงานสารบรรณของโรงเรียน

พนัส หันนาคินทร์ (2544 : 282) ได้จัดแบ่งงานธุรการในโรงเรียนเป็น 9 ส่วน คือ

1. งานเกี่ยวกับงานสารบรรณ ได้แก่ การติดต่อทางจดหมาย หรือเครื่องมือสื่อสารอื่นกับหน่วยงานอื่น ๆ รวมทั้งการจัดเก็บหลักฐาน และการจัดการเกี่ยวกับเรื่องเหล่านั้น

2. งานเกี่ยวกับการเงิน ได้แก่ การรับ - จ่าย และการทำบัญชีควบคุมการตรวจสอบเกี่ยวกับการจ่ายเงิน

3. งานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณประจำปี

4. งานเกี่ยวกับการจัดหาและควบคุมพัสดุ ครุภัณฑ์

5. งานเกี่ยวกับการลงทะเบียนของนักเรียน การออกใบรับรอง และการรายงานต่างๆ

6. งานเกี่ยวกับการดูแลอาคารสถานที่ การซ่อมแซมอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ของ

โรงเรียน

7. งานเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ เช่น การติดต่อกับประชาชนในนามโรงเรียน

8. งานเกี่ยวกับการจัดการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักเรียนในขณะที่อยู่ในโรงเรียน
9. การควบคุมตัวบุคคลที่ไม่เกี่ยวกับการสอน เช่น คนงาน ภารโรง

เยาเวพา เตชะคุปต์ (2542 : 73 - 80) กล่าวถึง งานบริหารด้านธุรการและการเงิน จัดเป็นงานที่ช่วยบริการงานด้านอื่นๆ ให้ดำเนินไปด้วยดี ช่วยให้การดำเนินงานของโรงเรียนเดินไปสู่เป้า หมายดียิ่งขึ้น แม้จะเป็นที่ยอมรับว่างานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษาก็จริง แต่หากปราศจากงานธุรการ และการเงินเข้าช่วยก็คงทำให้งานวิชาการไม่อาจบรรลุเป้าหมายได้ เพราะการจัดการทางด้านวิชาการนั้น ไม่อาจทำได้ตามลำพัง ย่อมต้องติดต่อกับหน่วยงานอื่นๆ ครูผู้ทำหน้าที่สอนก็ยังมีความจำเป็นที่จะรับ บริการด้านอื่น จึงจะทำงานในหน้าที่ได้คล่องแคล่วยิ่งขึ้น เช่น ครูทุกคนจะต้องทำการประเมินภาชี ประจำปี หากจะให้แต่ละคนไปติดต่ออำเภอด้วยตนเองก็จะต้องลาไปอำเภอเพื่อการนี้ แต่ถ้าทางโรงเรียน จัดเจ้าหน้าที่ทำการแทนก็จะช่วยให้คนอื่นๆ มีเวลาทำการสอนแต่ละคนจะต้องรับผิดชอบดูแลซ่อมแซม ห้องเรียน สนามเด็กเล่น ห้องอาหาร เป็นต้น ก็ย่อมจะไม่ทำให้รบกวนการทำงานการสอน จากตัวอย่างที่ กล่าวมาย่อมจะพอมองเห็นว่างานประกอบอย่างอื่นนี้มีความสำคัญ

กล่าวโดยสรุปว่า การบริหารด้านธุรการ - การเงิน ของสถานศึกษาอนุบาล หมายถึงงาน สนับสนุน ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญทำให้กิจการโรงเรียนดำเนินการ ด้านการจัดสรรงบประมาณ การใช้ งบประมาณ การจัดระบบงานด้านสารบรรณ เพื่อให้การดำเนินงานกิจการมีคุณภาพอยู่ภายใต้ระเบียบ แบบแผน และมีหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้

4.6 การบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

สถานศึกษาเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมใหญ่ เกิดขึ้นมาตามความต้องการและความจำเป็นของ สังคม การที่จะจัดสถานศึกษาให้เป็นองค์กรหนึ่งของสังคมได้ต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลหลาย กลุ่ม ซึ่งมีความรับผิดชอบ มีความตั้งใจและมีวัตถุประสงค์ร่วมกันได้มีผู้กล่าวถึง การบริหารงานด้าน ความสัมพันธ์กับชุมชนไว้หลายทัศนะ ดังนี้คือ

ความหมายของการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

วิมลศรี อุปรมัย (2543 : 45) ได้ให้ความหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนว่า หมายถึง "การสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้โรงเรียนรู้จักชุมชน ดีขึ้นในแง่ที่สามารถค้นหา และใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา ในเวลาเดียวกัน ก็ให้ชุมชนมีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียน"

ยงค์ ชุ่มจิต (2543 : 36) ได้ให้ความหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนว่า หมายถึง "วิธีการต่างๆ ที่ผู้บริหารและคณะครูอาจารย์ในโรงเรียนใช้ เพื่อการสร้างความรู้สึกลั กดีต่อกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียนกับประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ " ซึ่งมีความสอดคล้องกันกับ (สุพิชญา อีระกุล, 2542 : 28) ที่ได้กล่าวว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง "วิธีการ หรือ หนทางที่โรงเรียนใช้ในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนในเขตนั้น"

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น คือ การดำเนินการใดๆ ร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีอันจะเป็นหนทางให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ขณะเดียวกันก็เป็นหนทางให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น

ขอบข่ายความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ปรีชา นิพนธ์พิทยา (2545 : 38) ได้เสนอขอบข่ายงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังต่อไปนี้

1. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน
2. การให้บริการชุมชน
3. การร่วมกิจกรรมของชุมชน
4. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน
5. การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น

ชินวัฒน์ นิเจนตร (2545 : 32) ได้เสนอว่าวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้นมืออยู่หลายขั้นตอน แต่ควรจะเริ่มจากการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบ้านหรือผู้ปกครองของนักเรียนก่อน แล้วจึงค่อยขยายความสัมพันธ์นั้นออกไปสู่ชุมชน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง โรงเรียนมีแนวทางดำเนินการได้ดังนี้

1. จัดให้มีการประชุมพิเศษผู้ปกครองของนักเรียนในวันเปิดภาคเรียน โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และการดำเนินงานของโรงเรียนทั้งด้านการสอนการอบรม และการพัฒนาในด้านต่างๆ
2. เชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมชมโรงเรียน เช่น มาเยี่ยมชมนิทรรศการที่โรงเรียนจัดขึ้น
3. โรงเรียนส่วนมากไม่ได้คิดถึงความสำคัญทางด้านการให้บริการ หรือจัดกิจกรรมให้แก่ประชาชนเลย แต่เมื่อมีเรื่องที่จะขอความร่วมมือในด้านการเงินจากประชาชนก็ใช้วิธีเรียโรเสียรำไป จนประชาชนพากันเบื่อกันไปไม่อยากเห็นหน้าครู ไม่อยากมาโรงเรียน

สุมิตร คุณานุกร และคนอื่น ๆ (2544 : 125) ได้กล่าวถึงขอบข่ายหน้าที่ของโรงเรียนที่มีต่อชุมชนไว้ 4 ข้อดังนี้

1. ให้การศึกษาที่ตรงกับความต้องการและตามระดับความสามารถของคนในชุมชน
2. มีส่วนช่วยให้ประชาชนปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ทั้งในแง่ของการครองชีพ สุขภาพ อนามัย ทัศนคติ ความเชื่อ
3. มีส่วนช่วยให้สมาชิกทุกคนในชุมชนรู้จักทรัพยากร รักษาขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเอง

4. สร้างบรรยากาศประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นทั้งในโรงเรียนและชุมชน

ในฐานะที่สถานศึกษาเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนควรจัดให้มีกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฐานะที่สถานศึกษาดังอยู่ในสังคมประชาธิปไตย สถานศึกษาเป็นของประชาชน สนับสนุนโดยประชาชนและเพื่อประโยชน์ของประชาชน กิจกรรมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาควรจัดให้มีขึ้น

เยาวพา เตชะคุปต์ (2542 : 59) กล่าวถึง ขอบข่ายจุดประสงค์ของการจัดการศึกษาอนุบาลในด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน เน้นที่การให้ชุมชนเกิดความรู้สึกว่าโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนจะต้องให้ความร่วมมือและช่วยเหลือ ในขณะเดียวกันชุมชนก็จะได้รับประโยชน์จากโรงเรียนด้วย ดังนั้นจึงมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนมีบทบาท ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์พัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ ตัวเด็กเองจะเป็นศูนย์กลางที่ดีในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยเฉพาะเด็กอนุบาล โรงเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ได้ง่าย
2. เพื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้กับชุมชน ได้ทราบถึงการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนทำให้ชุมชนทราบถึงปัญหาและความต้องการของโรงเรียน ในโอกาสที่โรงเรียนต้องได้รับความช่วยเหลือจะสะดวกขึ้น
3. เพื่ออาศัยความร่วมมือของคณะกรรมการการศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ และโดยปกติคณะกรรมการการศึกษาประกอบด้วยผู้นำชุมชนอยู่แล้ว
4. เพื่ออาศัยความร่วมมือของสมาคมผู้ปกครอง และสมาคมศิษย์เก่าในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
5. เพื่อสนับสนุนงานส่วนรวมของชุมชน ทั้งในด้านการบริการในเรื่องอาคารสถานที่ เครื่องอำนวยความสะดวกของโรงเรียน การให้บุคลากรในโรงเรียนเข้าร่วมงาน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น ประกอบด้วยการให้ความสำคัญในด้านภูมิศาสตร์ ประชากร เศรษฐกิจ อาชีพ และวัฒนธรรมเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการสร้างความสัมพันธ์ต่อชุมชน การดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความร่วมมือน่าสนใจ และเสียสละ

โรงเรียนกลุ่มในเครือสารสาสน์

ประวัติและความเป็นมา

โรงเรียนกลุ่มในเครือสารสาสน์ เป็นโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วยโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์จำนวน 13 โรงเรียน เปิดทำการสอนสายสามัญ สายอาชีวศึกษา และสายการศึกษาพิเศษ (ใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ) เริ่มเปิดกิจการโรงเรียนตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2507 และได้ขยายสาขาจนถึงปัจจุบัน ตามลำดับดังนี้

1. โรงเรียนสารสาสน์พิทยา	เริ่มก่อตั้งพ.ศ. 2507
2. โรงเรียนสารสาสน์พัฒนา	เริ่มก่อตั้งพ.ศ. 2512
3. โรงเรียนดรอกจันทน์วิทยา	เริ่มก่อตั้งพ.ศ. 2519
4. โรงเรียนสารสาสน์โปลีเทคนิค	เริ่มก่อตั้งพ.ศ. 2536
5. โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา	เริ่มก่อตั้งพ.ศ. 2536

6. โรงเรียนสารสาสน์สุขสวัสดิ์	เริ่มก่อตั้งพ.ศ. 2537
7. โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร	เริ่มก่อตั้งพ.ศ. 2539
8. โรงเรียนสารสาสน์บริหารธุรกิจกอนกอนสรณ์	เริ่มก่อตั้งพ.ศ. 2540
9. โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา	เริ่มก่อตั้งพ.ศ. 2540
10. โรงเรียนสารสาสน์สมุทรสาร	เริ่มก่อตั้งพ.ศ. 2541
11. โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน	เริ่มก่อตั้งพ.ศ. 2543
12. โรงเรียนสารสาสน์วิเทศร่มเกล้า	เริ่มก่อตั้งพ.ศ. 2544
13. โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบัวทอง	เริ่มก่อตั้งพ.ศ. 2547

(กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ปีการศึกษา 2549)

การจัดการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำนวน 13 โรงเรียน เปิดดำเนินการสอนดังนี้

1. สายสามัญ เปิดดำเนินการสอนตั้งแต่ อนุบาล ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3
2. สายอาชีวศึกษา เปิดดำเนินการสอนตั้งแต่ ปวช. 1 ถึง ปวส.
3. สายการศึกษาพิเศษ (ให้สื่อการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ) เปิดดำเนินการสอน

ตั้งแต่อนุบาล 2 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6

การบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ดำเนินการโดยมีคณะผู้บริหาร ซึ่งดำรงตำแหน่งตามวาระการแต่งตั้งตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ครูใหญ่ คณะผู้บริหาร ทำหน้าที่บริหารโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการบริหาร และมีคณะกรรมการ คือ คณะกรรมการบริหารโรงเรียนทำหน้าที่ตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพของกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

นโยบายของกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์

นโยบายถือเป็นพื้นฐานสำคัญที่โรงเรียนต้องให้มีการศึกษาอบรม เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นคนที่มี IQ (Intelligence Quotient) และ EQ (Emotional Quotient) มีความสามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและผู้อื่นได้ ประกอบด้วย 8 ประการ ดังนี้

1. ความประพฤติหรือพฤติกรรมของนักเรียนต้องเรียบร้อย มีกิริยามารยาทดี มีวาจาสุภาพต่อคนทั่วไป
2. มีคารวะธรรม คือ มีสัมมาคารวะต่อผู้อื่น ทั้งกาย วาจา ใจ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
3. ส่งเสริมด้านคุณธรรมต่างๆ เช่น ความซื่อสัตย์ ความกตัญญู ความยุติธรรม ความมัธยัสถ์ โดยเฉพาะความสุภาพและความกตัญญู
4. การทำงานของนักเรียน ต้องฝึกฝนให้เป็นคนทำงาน ตั้งใจทำ สมุคงานต้องสะอาด สวยงามมีระเบียบ เรียบร้อย และทำได้รวดเร็ว พอเหมาะกับเวลาที่ทำในทุกๆ วิชา
5. เน้นหนักด้านภาษา ให้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
6. เน้นคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์
7. ส่งเสริมโรงเรียนให้เป็นแหล่งวิทยาการต่างๆ ทั้งด้านศาสตร์และศิลป์ เช่น ให้นักเรียนทุกคนที่จบ ป.6 จากโรงเรียนในเครือสารสาสน์ต้องเล่นเครื่องดนตรีเป็นอย่างน้อย 1 ชนิด

8. ทุกอย่างจะมุ่งไปสู่ปรัชญาของโรงเรียนคือ "คุณธรรม นำวิชา พัฒนาคน" หมายถึง คุณธรรมต้องเป็นที่ 1 วิชาการรองลงมาและต้องศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีความสามารถประกอบอาชีพได้อย่างดี โดยการศึกษาต่อเนื่อง ต้องพัฒนาปรับตัวตลอดชีวิต

แนวทางบริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์ (ปี พ.ศ. 2545 - 2549)

แนวทางการบริหารโรงเรียนเพื่อให้บรรลุหลักการในการจัดการศึกษาตามพ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ได้กำหนดเป็นกรอบเพื่อการบริหารโรงเรียน ดังต่อไปนี้

1. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

1.1 ให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 เพื่อสร้างพื้นฐานให้นักเรียนอ่าน - เขียนคล่อง และคิดเลขได้ถูกต้องรวดเร็ว

1.2 การเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนทั่วไปผู้ที่เรียนจบประถมศึกษาปีที่ 6 ควรจะฟัง และพูดได้คล่องแคล่ว โรงเรียนจึงต้องสนับสนุนการเรียนการสอนตามที่กำหนดในหลักสูตร

1.3 โรงเรียนต้องมีข้อมูลและแสวงหากลวิธีจัดการเรียนการสอนช่วยเหลือนักเรียนดังต่อไปนี้

- นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ยังไม่เพียงพอ
- นักเรียนที่มีโอกาสเสี่ยงที่จะไม่สำเร็จ
- นักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ

1.4 จุดเน้นของหลักสูตรที่ต้องการให้ความสนใจเป็นพิเศษนักเรียนอาชีวศึกษา ต้องได้รับการบริการแนะแนว และฝึกฝนอย่างจริงจัง เพื่อเข้าสู่งานอาชีพอย่างมั่นใจ เมื่อจบจากโรงเรียนไปแล้ว

2. การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

2.1 โรงเรียนจะต้องมีแผนพัฒนา ซึ่งมีข้อกำหนดที่ครอบคลุมนโยบาย เป้าหมายภาพความสำเร็จในอนาคต รายละเอียดแผนงาน โครงการ รวมทั้งผู้รับผิดชอบทุกด้านของโรงเรียน

2.2 ดำเนินการให้มีการประเมินภายในโรงเรียน ให้สอดคล้องสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามแผน เพื่อเป็นข้อมูลข่าวสารในการปรับปรุงพัฒนาแนวทางการดำเนินการทุกด้านในโรงเรียน ให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 จัดให้มีผลรายงานการเขียนถึงนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนแต่ละคนเป็นระยะๆ และรายงานผลสัมฤทธิ์โดยรวมและผลการดำเนินงานประจำปีให้สาธารณชนทราบ

2.4 เตรียมการและสนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2546

3. บรรยากาศในโรงเรียน

3.1 คู่มืออาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในโรงเรียนให้สามารถใช้งานได้โดยสะดวก ปลอดภัย ไม่เป็นอันตรายแก่นักเรียน และเป็นผลดีต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

3.2 จัดสภาพในโรงเรียนให้สวยงาม ร่มรื่น มีกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียน ครูและบุคลากรในโรงเรียน ได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.3 บุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนมีสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ปกครอง และให้ถือว่าผู้ปกครองนักเรียนเป็นลูกค้า ที่ควรจะได้รับบริการที่ดีจากโรงเรียน

3.4 บุคลากรในโรงเรียนมีความรัก ความผูกพันซึ่งกันและกัน มีความจงรักภักดีต่อองค์กร
ข้อมูลกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์

ตารางที่ 1 ข้อมูลโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ปีการศึกษา 2549 มี 13 โรงเรียน ดังต่อไปนี้

ลำดับ ที่	ชื่อโรงเรียน	ปีที่ ก่อสร้าง	ระดับชั้นที่ เปิดสอน	จำนวน นักเรียน	จำนวน ครู
1.	สารสาสน์พิทยา	2507	อ.1 – ม.3	1,758	115
2.	สารสาสน์พัฒนา	2512	อ.1 – ม.3	2,438	132
3.	ตรอกจันทน์วิทยา	2526	อ.1 – ม.3	852	43
4.	สารสาสน์โปลีเทคนิค	2536	ปวช. – ปวส.	847	31
5.	สารสาสน์เอกตรา	2536	อ.2 – ม.6	2,687	204
6.	สารสาสน์สุขสวัสดิ์	2537	อ.1 – ม.3	2,671	124
7.	สารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร	2539	อ.1 – ม.3	2,487	115
8.	สารสาสน์บริหารธุรกิจกนก อนุสรณ์	2540	ปวช. – ปวส.	808	31
9.	สารสาสน์วิเทศศึกษา	2540	อ.1 – ม.6	2,330	144
10.	สารสาสน์สมุทรสาร	2541	อ.1 – ม.3	2,337	106
11.	สารสาสน์วิเทศบางบอน	2543	อ.1 – ม.4	6,036	506
12.	สารสาสน์วิเทศร่มเกล้า	2544	อ.1 – ม.2	3,652	235
13.	สารสาสน์วิเทศบางบัวทอง	2547	อ.1 – ม.1	2,418	173

ข้อมูลโดยสรุป กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ เป็นโรงเรียนคาทอลิกของเอกชน สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 13 โรงเรียน มีศักยภาพในการบริหารงาน ให้บรรลุหลักการในการจัดการศึกษา ตามแนว พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เปิดทำการสอน สายสามัญ สายอาชีวศึกษา และสายการศึกษาพิเศษ (ใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ) มีจุดมุ่งหมายในการให้การศึกษาอบรม เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นคนที่มีความรู้พร้อมทั้งทางสติปัญญา (Intelligence Quotient) และวุฒิภาวะทางอารมณ์ควบคู่กันไปกับการพัฒนาคุณธรรม (Emotional Quotient) มีความสามารถที่ท้าทายให้แกตนเองและผู้อื่นได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการระดับอนุบาล ยังมีผู้ทำการศึกษาวิจัยน้อยมาก เนื่องจากการบริหารงานระดับอนุบาลมิใช่การศึกษาภาคบังคับ การบริหารงานจึงควบคู่ไปกับการบริหารงานระดับประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา

สมบุญ คุปตภากร (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับปัญหาการบริหารบุคลากรของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขต 2 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารและครูมีความเห็นตรงกันว่าหน้าที่ผู้บริหารขาดความรู้ด้านการบริหารเป็นปัญหามากที่สุด

สุจิตรา เกิดวุฒิพร (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูอนุบาลต่อ พฤติกรรมของผู้บริหารการศึกษาระดับอนุบาล ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูอนุบาลที่มีต่อพฤติกรรมของผู้นำของผู้บริหารการศึกษาระดับอนุบาลอยู่ในระดับที่ต้องพัฒนามากในทุกด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ บริหารจัดการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านวิชาการ และด้านความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของครูอนุบาลที่มีต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารการศึกษาระดับอนุบาล จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา อยู่ในระดับที่ต้องพัฒนามากไม่แตกต่างกัน

สังคม ลาภเจริญ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี ที่มีต่อการบริหารงานและปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี ใน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านการวิจัยค้นคว้าทางด้านศึกษาศาสตร์ ด้านการสานิตการเรียนการสอนและการบริหารโรงเรียน ด้านการให้ การศึกษาและอบรมนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี ที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี แตกต่างกันไป อาจารย์ที่ทำ การสอนระดับชั้นต่างกัน มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน ก็จะมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี แตกต่างกันไป

สิทธิชัย ลีวเวหา (2542 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานบุคคลใน โรงเรียนอนุบาล สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน ในด้านการจัดหาโรงเรียนไม่มีโอกาสในการสรรหา และคัดเลือกครู ครูใหม่ที่ได้นำมาเป็นครูที่ย้ายมาจากที่อื่นและได้นำไม่ตรงตามที่โรงเรียนต้องการ ในด้านการบำรุงรักษาผู้บริหารได้ปฏิบัติตามหลักการของการบริหารงานบุคคลส่วนใหญ่ และเห็นว่าวิธีการบำรุงรักษาบุคลากรที่ได้ผลดีอย่างมาก คือ การให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ครูอยู่เสมอ โดย

ใช้วิธีการสร้างสัมพันธ์อันดีกับผู้ได้บังคับบัญชาในด้านการพัฒนาครูส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้ไปฝึกอบรมมากที่สุด คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการให้พ้นจากงาน ครูมีการพ้นจากตำแหน่งหน้าที่โรงเรียนโดยการย้ายมากที่สุด

2. ปัญหาในการบริหารงานบุคคลที่พบมากในด้านการจัดหา ได้แก่ ครูมีวุฒิไม่ตรงตามที่ต้องการได้ครูลำช้าไม่ทันตามความต้องการ ในด้านการบำรุงรักษา ได้แก่ การจัดครูเข้าปฏิบัติงานที่ทำได้ยากเพราะคุณสมบัติไม่ตรงตามที่ต้องการ และครูขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ในด้านการพัฒนา ได้แก่ ครูไม่เห็นความสำคัญของการสร้างผลงานทางวิชาการ ในด้านการให้พ้นจากงาน ได้แก่ ครูไม่ได้รับความเป็นธรรมในการย้าย

นิรันดร์ บรรดาศักดิ์ (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนิติกร ผู้บริหารการศึกษาข้าราชการครูที่มีต่อปัญหาทางวิจัยและการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการครูสังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลของการศึกษาพบว่า

1. นิติกร ผู้บริหารการศึกษา และผู้แทนข้าราชการครู มีความเห็นต่อปัญหาวินัยอยู่ในระดับมาก
2. นิติกร ผู้บริหารการศึกษา และผู้แทนข้าราชการครู มีความคิดเห็นต่อปัญหาทางวินัยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นิติกร ผู้บริหารการศึกษา และผู้แทนข้าราชการครู มีความเห็นต่อปัญหาการดำเนินการทางวินัยอยู่ในระดับมาก ใน 5 หัวข้อย่อยคือ การสืบสวน การตั้งเรื่องกล่าวหาการสอบสวน การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ การสั่งลงโทษและการรายงานผลการดำเนินการทางวินัย ส่วนการให้พักราชการหรือให้ออกจากราชการนั้น มีปัญหาในระดับปานกลาง

4. นิติกร ผู้บริหารการศึกษา และผู้แทนข้าราชการครู มีความเห็นต่อปัญหาการดำเนินการทางวินัยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติใน 5 ด้าน คือ การสืบสวน การตั้งเรื่องกล่าวหา การสอบสวนการให้พักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนการพิจารณาความผิด และการกำหนดโทษและการรายงานผลการดำเนินการทางวินัย ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะหลายประการในการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการวินัยและการดำเนินการทางวินัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โสภณ ชินคำ (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษาเขต 7 ทั้ง 3 ทักษะ คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านบุคคล ทักษะด้านมนคติ พบว่า ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านบุคคล และทักษะด้านมนคติ อยู่ในระดับต่ำสุด และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อตัวแปรคือ กลุ่มวิชาที่สอนและประสบการณ์สอนพบว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยกลุ่มประสบการณ์การสอน มีความคิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกลุ่มวิชาที่สอน พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วิภาพร ทรัพย์สิงห์พิทักษ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงเรียนสถานศึกษานานาชาติ (ISB) ใน 4 ด้านคือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ และด้านการจัดการ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครู ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงเรียนสถานศึกษานานาชาติ (ISB) ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ และด้านการจัดการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ครูชาย และครูหญิง มีความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ และด้านการจัดการ มีความคิดเห็นในการบริหารงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ครูที่มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก มีความคิดเห็นในการบริหารงานด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ และด้านการจัดการ และรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 7 ปี ตั้งแต่ 7 ปี - 11 ปี และมากกว่า 11 ปี มีความคิดเห็นในการบริหารงาน ด้านงบประมาณ ด้านการจัดการ และรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านบุคลากร และด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำตัน วิชัยคำจร (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนในสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ใน 3 ด้านคือ ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการประเมินผลกิจกรรมพัฒนานักเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนโดยรวมจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี

2. งานวิจัยต่างประเทศ

อลิสซามัวร์ (Elisamual. 1999 : 3212) ได้ศึกษาความแตกต่างทางภาวะผู้นำระหว่างผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ประสบความสำเร็จกับที่ไม่ประสบความสำเร็จใน 4 เรื่อง คือ

1. การใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหาร
2. ความเป็นตัวเองของครู
3. ความเป็นผู้นำทางด้านการเรียนการสอนของผู้บริหาร

4. แบบผู้นำของผู้บริหาร

เบอร์เกธ (Bergeth. 1999 : 311) ศึกษาวิจัยขวัญในการปฏิบัติงานของครูในรัฐนอร์ท คาโรไลนา ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเงินเดือนต่ำที่สุดมีความพอใจในการทำงานสูงกว่ากลุ่มครูที่มีเงินเดือนสูง และกลุ่มที่มีเงินเดือนเพิ่มในเปอร์เซนต์สูง มีขวัญสูงกว่ากลุ่มครูที่มีเงินเดือนเพิ่มในอัตราเปอร์เซนต์ต่ำ

แฮทฟิลด์ และฮูเซแมน (Hatfield and Huseman. 2000 : 7) ศึกษาวิจัย แนวคิดของนักวิจัยต่างๆ มาเป็นเครื่องมือใช้วัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน พบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ มี 5 ประการ ได้แก่ งาน ค่าจ้าง การให้ความดีความชอบ ผู้บังคับบัญชา และผู้ปฏิบัติงาน ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแบบของผู้นำพบว่า ทั้งครูและผู้บริหารโรงเรียนต่างให้ความเห็นว่า ไม่มีความแตกต่างกันในแบบของผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ กับที่ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะผู้บริหารสามารถปรับแบบของการเป็นผู้นำให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จเป็นผู้บริหารที่มุ่งคนมากกว่ามุ่งงาน ส่วนผู้บริหารที่ไม่ประสบความสำเร็จเป็นผู้บริหารที่มุ่งงานน้อย

ชมิท (Schmidt. 2000 : 7583) ศึกษาวิจัยความพอใจในการทำงานของครูอาจารย์ และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า มีความพึงพอใจในการทำงานสูงในด้านความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือและความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ แต่ไม่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับเงินเดือน และความสัมพันธ์เพื่อนร่วมงาน

โคเฮน (Cohen. 2000 : 2372) ได้วิจัยเรื่องพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหาร ครูและผู้นักครอง เพื่อจะดูว่าบุคคลทั้ง 2 ประเภทรับรู้พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนด้วยทัศนะที่แตกต่างกันหรือไม่ในเรื่องของการบริหารงาน การจัดการเรียนการสอน ความน่าเชื่อถือความเอาใจใส่ การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขัดแย้งในโรงเรียน และแบบของผู้นำ ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแบบของผู้นำพบว่า บุคคลทั้ง 3 กลุ่ม ให้ทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนใช้ผู้นำแบบมุ่งคนมากกว่ามุ่งงาน เพื่อลบล้างคำกล่าวที่ว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดมนุษยสัมพันธ์

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูของบุคคลในองค์กร มีความจำเป็นต่อการบริหารงานทั้งในระดับการศึกษาอนุบาล และในทุกๆ ระดับ เป็นกระบวนการสำคัญที่ส่งเสริมสนับสนุนในการแก้ไข ปรับปรุงพฤติกรรมของผู้ร่วมงาน อันจะส่งผลให้เด็กได้พัฒนาการเรียนรู้ตามศักยภาพ และความสามารถ อีกทั้งเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสามารถปฏิบัติร่วมกับบุคลากรในองค์กร ส่งผลให้การบริหารงานราบรื่น สัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้ครูมีขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินการของโรงเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

ผู้บริหารและครูระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ปีการศึกษา 2549 จำนวน 11 โรงเรียน จำนวนผู้บริหาร 44 คน ครู 175 คน รวม 219 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้บริหารและครูระดับชั้นอนุบาลกลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ จากประชากรทั้งหมด 219 คน กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ผู้บริหารและครูจำนวน 158 คน จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียนด้วยวิธีกำหนดสัดส่วน (Quota Random Sampling) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนผู้บริหารและครูอนุบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ผู้บริหารและครู	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. สรรสาสน์พิทยา	19	17
2. สรรสาสน์พัฒนา	17	15
3. ตรอกจันทน์วิทยา	10	9
4. สรรสาสน์เอกตรา	10	9
5. สรรสาสน์สุขสวัสดิ์	19	17
6. สรรสาสน์ประชาอุทิศ	19	17
7. สรรสาสน์วิเทศศึกษา	11	10
8. สรรสาสน์สมุทรสาร	15	14
9. สรรสาสน์วิเทศบางบอน	34	30
10. สรรสาสน์วิเทศร่มเกล้า	10	9
11. สรรสาสน์วิเทศบางบัวทอง	12	11
รวม	175	158

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสรรสาสน์ แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 2 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามกรอบการบริหาร 6 ด้าน ดังนี้ การบริหารงานด้านวิชาการ การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน การบริหารงานด้านบุคลากร งานบริหารงานด้านอาคารสถานที่ การบริหารด้านธุรการ – การเงิน การบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) โดยกำหนดค่าคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

การแปลความหมายคะแนน

คะแนนระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายความว่า ระดับที่มีความเห็นในการปฏิบัติระดับมากที่สุด

คะแนนระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายความว่า ระดับที่มีความเห็นในการปฏิบัติระดับมาก

คะแนนระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายความว่า ระดับที่มีความเห็นในการปฏิบัติระดับ

ปานกลาง

คะแนนระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายความว่า ระดับที่มีความเห็นในการปฏิบัติระดับน้อย

คะแนนระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายความว่า ระดับที่มีความเห็นในการปฏิบัติระดับน้อย

ที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ การบริหารงานการศึกษาระดับอนุบาล 6 ด้าน จากเอกสารงานวิจัยของ นัยนา ขนอมเวช. (2540 : 51 – 58) สุจิตรา เกิดุฒิพร. (2541 : 91 – 102) โสภณ ชินคำ. (2536 : 36 – 39) นำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำข้อมูลจากการศึกษาเอกสารมาประมวล วิเคราะห์ สังเคราะห์ เป็นกรอบแนวคิด และสร้างแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ด้านการบริหารงานการศึกษาและการวิจัย จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา เพื่อพิจารณาหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยทดลองใช้ (Try out) กับตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง ที่จะศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและ

ครูระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ที่เหลือ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

5. นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจัดพิมพ์เครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ขออนุญาตและขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 11 โรงเรียน คือ โรงเรียนสารสาสน์พิทยา โรงเรียนสารสาสน์พัฒนา โรงเรียนตรอกจันทน์วิทยา โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โรงเรียนสารสาสน์สุขสวัสดิ์ โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศ โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา โรงเรียนสารสาสน์สมุทรสาร โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน โรงเรียนสารสาสน์วิเทศร่มเกล้า และโรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบัวทอง ด้วยตนเอง
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนโดยได้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 158 ฉบับ คิดเป็น 100 % และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ตามขั้นตอนทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์
2. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งดำเนินการดังนี้
 - 2.1 ข้อมูลสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาลกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 2.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงาน การศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน โดยหาค่าสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ในการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ แทนความหมายดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
Sig.	แทน	ความน่าจะเป็นสำหรับบอกนัยสำคัญทางสถิติ
df	แทน	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Square)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลส่วนตัวของผู้บริหารและครู ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและครูระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำนวน 158 คน

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลส่วนตัวของผู้บริหารและครู

ข้อมูลส่วนตัวของผู้บริหารและครูจำแนกตาม ตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละและนำเสนอข้อมูลในตาราง ประกอบการบรรยายดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อมูลส่วนตัวของผู้บริหารและครูระดับชั้นอนุบาลกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์

ข้อมูล	n = 158 คน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	40	25.32
ครู	118	74.68
รวม	158	100.00
อายุ		
21 – 30 ปี	67	42.40
31 – 40 ปี	50	31.65
41 ปีขึ้นไป	41	25.95
รวม	158	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	27	17.09
ปริญญาตรี	125	79.11
สูงกว่าปริญญาตรี	6	3.80
รวม	158	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
1 – 5 ปี	64	40.51
6 – 10 ปี	38	24.05
มากกว่า 10 ปี	56	35.44
รวม	158	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 74.68 และส่วนน้อยเป็นผู้บริหาร จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25.32 อายุส่วนใหญ่ อยู่ระหว่าง 21 – 30 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 42.40 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 79.11 ประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 1 – 5 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 40.51

ตอนที่ 2 ผลการความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงาน การศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงาน การศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ รวม 6 ด้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดย ภาพรวม ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ในภาพรวม

การบริหารการศึกษา	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. ด้านวิชาการ	3.80	0.75	มาก
2. ด้านกิจการนักเรียน	3.82	0.86	มาก
3. ด้านบุคลากร	3.84	0.77	มาก
4. ด้านอาคารสถานที่	3.79	0.76	มาก
5. ด้านธุรการ – การเงิน	3.80	0.79	มาก
6. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	3.56	0.87	มาก
รวม	3.77	0.78	มาก

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ในภาพรวมทุก ด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาได้แก่ ด้านกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 3.82$) ด้านวิชาการ ด้านธุรการ – การเงิน ($\bar{X} = 3.80$) ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.79$) และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.56$)

2.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา
ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ จำแนกรายด้านดังปรากฏในตารางที่ 5 - 10

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร
และครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนใน
เครือข่ายสาสน์ ด้านวิชาการ จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านวิชาการ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. จัดทำโครงการการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด	3.95	0.57	มาก
2. จัดตารางกิจกรรมประจำวันอย่างเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ	3.75	0.80	มาก
3. จัดหาสื่อการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.84	0.73	มาก
4. พัฒนาคู่มือให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียน	3.80	0.70	มาก
5. จัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ	3.98	0.77	มาก
6. จัดให้มีการนิเทศทั้งภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง	3.75	0.74	มาก
7. จัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการทั้งใน และ นอกโรงเรียน	3.69	0.75	มาก
8. จัดห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้โดยการรวมหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า	3.77	0.79	มาก
9. วิเคราะห์และจัดทำแผนการจัดประสบการณ์อย่าง ต่อเนื่อง	3.62	0.77	มาก
10. กำหนดเกณฑ์ การประเมินผลและตัวอย่างเครื่องมือ อย่างละเอียดชัดเจน	3.64	0.75	มาก
11. สนับสนุนให้มีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อปรับปรุงวิธี การ สอน	3.61	0.80	มาก
12. จัดให้มีการจดบันทึกพฤติกรรมนักเรียน เพื่อใช้ในการ ประเมินผล	3.99	0.71	มาก
รวม	3.80	0.75	มาก

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ซึ่งเป็นกลุ่ม ตัวอย่างในการวิจัย ด้านวิชาการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดให้มีการจัดบันทึกพฤติกรรม นักเรียน เพื่อใช้ในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมาได้แก่ การจัดให้มี กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การสอนให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.98$) และพบว่า การสนับสนุน ให้มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.95$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ด้านกิจการนักเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านกิจการนักเรียน	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. จัดให้มีการควบคุมดูแลพฤติกรรม และปรับพฤติกรรมนักเรียนได้อย่างเหมาะสม	3.93	0.63	มาก
2. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	3.93	0.63	มาก
3. จัดให้มีบริการอาหารกลางวันอย่างถูกหลักโภชนาการ	4.21	0.75	มากที่สุด
4. จัดให้มีบริการด้านสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน	3.92	0.89	มาก
5. จัดให้มีการไปศึกษานอกสถานที่	3.01	1.11	ปานกลาง
6. มีบริการรถรับ – ส่งนักเรียน	4.16	0.70	มาก
7. จัดโครงการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.87	0.80	มาก
8. บริการด้านการกีฬา	3.70	0.78	มาก
9. จัดสถานที่พักผ่อน อุปกรณ์ เครื่องเล่นสนาม ที่สะอาดและปลอดภัยสำหรับนักเรียนอย่างเหมาะสม	3.76	0.87	มาก
10. จัดชั้นเรียนระดับชั้นอนุบาลตามเกณฑ์ที่กำหนด	3.95	0.77	มาก
11. จัดให้มีการบริการด้านน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดปลอดภัย	4.09	0.75	มาก
12. จัดกิจกรรมเสริม โดยนำนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้อย่างเหมาะสมกับบริบท	3.72	0.65	มาก
รวม	3.82	0.86	มาก

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ด้านกิจการนักเรียน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า จัดให้มีบริการอาหารกลางวันอย่างถูกหลักโภชนาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมาได้แก่ จัดให้มีการบริการด้านน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดปลอดภัย ($\bar{X} = 4.09$) และพบว่า การจัดให้มีการไปศึกษานอกสถานที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.01$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านบุคลากร จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านบุคลากร	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. วางแผนอัตรากำลัง ของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม	3.81	0.74	มาก
2. มีวิธีการและกระบวนการสรรหาบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ	3.87	0.75	มาก
3. จัดดำเนินการบรรจุ และแต่งตั้งบุคลากรอย่างรวดเร็วเมื่อครบกำหนด	3.93	0.77	มาก
4. มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ แก่บุคลากรได้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน	3.82	0.69	มาก
5. จัดให้มีการอบรม เพื่อพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง	3.78	0.77	มาก
6. จัดให้มีการประเมินเพื่อชี้แจงนโยบาย และพัฒนาบุคลากรใหม่อย่างต่อเนื่อง	3.94	0.72	มาก
7. จัดทำทะเบียนประวัติบุคลากรได้อย่างครบถ้วน และเป็นปัจจุบันเสมอ	3.91	0.65	มาก
8. จัดการบังคับบัญชาและปกครองบุคลากรอย่างมีระบบ	3.80	0.78	มาก
9. ดำเนินการสร้างขวัญและกำลังใจอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง	3.63	0.88	มาก
10. มีมาตรฐานการพิจารณาความดี ความชอบ ของบุคลากรอย่างยุติธรรม	3.70	0.95	มาก
11. จัดให้มีสวัสดิการแก่บุคลากร อย่างเหมาะสมและเสมอภาค	3.82	0.86	มาก
12. จัดให้มีบริการด้านสุขภาพ และการให้ความปลอดภัยในการทำงาน	3.72	0.84	มาก
รวม	3.84	0.77	มาก

จากตารางที่ 7 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ด้านบุคลากร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า จัดให้มีการประเมินเพื่อชี้แจงนโยบายและพัฒนาบุคลากรใหม่อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาได้แก่ การจัดดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งบุคลากรอย่างรวดเร็วเมื่อครบกำหนด ($\bar{X} = 3.93$) และพบว่า การดำเนินการสร้างขวัญและกำลังใจอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.63$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ด้านอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านอาคารสถานที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. จัดให้มีการวางแผนการใช้บริเวณอาคารและสถานที่	3.83	0.69	มาก
2. จัดให้มีการปรับปรุงพัฒนาบริเวณโรงเรียน	4.00	0.62	มาก
3. จัดให้มีข้อกำหนดในการใช้อาคารสถานที่	3.88	0.63	มาก
4. จัดให้นักเรียนมีส่วนร่วม ดูแลรักษาความสะอาด ห้องเรียนและสถานศึกษา	3.73	0.83	มาก
5. จัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียน	3.91	0.63	มาก
6. จัดให้มีบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ ที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง	3.87	0.77	มาก
7. ให้บริหารอาคารสถานที่ของโรงเรียนแก่ชุมชนอย่าง สม่ำเสมอ	3.41	0.88	มาก
รวม	3.79	0.76	มาก

จากตารางที่ 8 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ด้านอาคารสถานที่ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า จัดให้มีการปรับปรุงพัฒนาบริเวณโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาได้แก่ จัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{X} = 3.91$) และพบว่า การให้บริหารอาคารสถานที่ของโรงเรียนแก่ชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.41$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ด้านธุรการ - การเงิน จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านธุรการ - การเงิน	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. ให้มีการจัดตั้งงบประมาณ และการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน	3.70	0.81	มาก
2. จัดให้มีคณะกรรมการพิจารณาการขออนุมัติ แผนการใช้จ่ายเงิน	3.81	0.77	มาก
3. จัดให้มีการบริหารงานการเงินทั้งในและนอกระบบงบประมาณ ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส	3.84	0.77	มาก
4. ให้มีการติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ	3.87	0.72	มาก
5. ให้มีการจัดทำบัญชี แสดงสถานการณ์การใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องสามารถตรวจสอบได้	3.96	0.84	มาก
6. จัดให้มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินภายในสถาน ศึกษา โดยฝ่ายตรวจสอบ	4.05	0.71	มาก
7. มีการจัดเก็บรักษาเงินได้ตามระเบียบการรักษาเงิน	3.96	0.77	มาก
8. ให้มีการจัดสรรเงินเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	3.73	0.78	มาก
9. จัดให้มีการใช้จ่ายเงินประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	3.72	0.74	มาก
10. จัดให้มีค่าตอบแทนในกรณีมีงานพิเศษ	3.66	0.89	มาก
11. ให้มีบริการข่าวและประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ	3.65	0.83	มาก
12. ดำเนินงานด้านสารบรรณ อย่างเป็นระบบ	3.66	0.76	มาก
รวม	3.80	0.79	มาก

จากตารางที่ 9 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ด้านธุรการ - การเงิน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จัดให้มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินภายในสถานศึกษา โดยฝ่ายตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมาได้แก่ มีการจัดเก็บรักษาเงินตามระเบียบการรักษาเงินและให้มีการจัดทำบัญชีแสดงสถานการณ์การใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 3.96$) และพบว่า การให้มีบริการข่าวและประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.65$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. ให้ความร่วมมือส่งเสริมการจัดกิจกรรมกับชุมชนทั้งด้าน ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ประเพณี ในท้องถิ่นอย่าง สม่ำเสมอ	3.59	0.82	มาก
2. มีการประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร และให้บริการข้อมูล สารสนเทศ ให้แก่ชุมชนและผู้ปกครองได้ทราบอย่าง ต่อเนื่อง	3.84	0.75	มาก
3. สำรวจและใช้แหล่งวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้าง เครือข่ายการจัดการศึกษา	3.32	0.83	ปานกลาง
4. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.15	1.00	ปานกลาง
5. จัดให้มีการสำรวจความต้องการเพื่อให้บริการแก่ชุมชน	3.14	0.86	ปานกลาง
6. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และร่วมกิจกรรมกับ ทางโรงเรียน	3.32	0.93	ปานกลาง
7. เปิดโอกาสให้โรงเรียนต่าง ๆ มาศึกษาดูงาน	3.42	0.82	มาก
8. จัดให้มีการกำหนดมาตรการป้องกันอัคคีภัยและอุบัติเหตุ อื่นๆ	3.78	0.81	มาก
9. จัดระบบรักษาความปลอดภัยภายในสถานศึกษา ได้ อย่างเหมาะสม	3.94	0.73	มาก
รวม	3.56	0.87	มาก

จากตารางที่ 10 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัดระบบรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร และให้บริการข้อมูล สารสนเทศ ให้แก่ชุมชนและผู้ปกครองได้ทราบอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.84$) และพบว่า การจัดให้มีการสำรวจความต้องการเพื่อให้บริการแก่ชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.14$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์

3.1 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามอายุ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวม ดังปรากฏในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับอนุบาล	SS	MS	df	F	Sig.
1. ด้านวิชาการ					
ระหว่างกลุ่ม	290.46	145.23	2.00	4.20*	0.02
ภายในกลุ่ม	5354.99	34.55	155.00		
รวม	5645.45		157.00		
2. ด้านกิจการนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	145.23	72.61	2.00	1.84	0.16
ภายในกลุ่ม	6125.13	39.52	155.00		
รวม	6270.36		157.00		
3. ด้านบุคลากร					
ระหว่างกลุ่ม	626.19	313.10	2.00	7.00*	0.01
ภายในกลุ่ม	6930.17	44.71	155.00		
รวม	7556.36		157.00		
4. ด้านอาคารสถานที่					
ระหว่างกลุ่ม	54.80	27.40	2.00	2.10	0.13
ภายในกลุ่ม	2020.17	13.03	155.00		
รวม	2074.97		157.00		
5. ด้านธุรการ-การเงิน					
ระหว่างกลุ่ม	346.62	173.31	2.00	3.17	0.06
ภายในกลุ่ม	8476.35	54.69	155.00		
รวม	8822.97		157.00		

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารงานการศึกษาระดับอนุบาล	SS	MS	df	F	Sig.
6. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน					
ระหว่างกลุ่ม	137.04	68.52	2.00	2.31	0.10
ภายในกลุ่ม	4598.46	29.67	155.00		
รวม	4735.50		157.00		
7. รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	7647.44	3823.72	2.00	4.28*	0.02
ภายในกลุ่ม	138559.50	893.93	155.00		
รวม	146206.94		157.00		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 11 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอายุของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์จำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ในด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการ- การเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชนไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านวิชาการ และด้านบุคลากรนั้น พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ (Multiple Comparisons) ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe' s test) ปรากฏผลดังตารางที่ 12 และ 14

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงาน การศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามอายุที่มีความแตกต่างเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	21 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 ปี ขึ้นไป
21 - 30 ปี	233.26	-	11.67*	16.10*
31 - 40 ปี	244.94		-	4.43
41 ปี ขึ้นไป	249.36			-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี กับอายุระหว่าง 31 - 40 ปี และผู้บริหารและครูที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี กับอายุระหว่าง 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้บริหารและครูที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี กับอายุระหว่าง 41 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านวิชาการ จำแนกตามอายุที่มีความแตกต่างเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	21 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 ปี ขึ้นไป
21 - 30 ปี	43.81	-	2.75*	2.73*
31 - 40 ปี	46.56		-	0.02
41 ปี ขึ้นไป	46.54			-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี กับอายุระหว่าง 31 - 40 ปี และผู้บริหารและครูที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี กับอายุระหว่าง 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้บริหารและครูที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี กับอายุระหว่าง 41 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงาน การศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านบุคลากร จำแนกตามอายุที่มีความแตกต่างเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	21 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 ปี ขึ้นไป
21 - 30 ปี	43.51	-	3.23*	4.66*
31 - 40 ปี	46.74		-	1.43
41 ปี ขึ้นไป	48.17			-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี กับอายุระหว่าง 31 - 40 ปี และผู้บริหารและครูที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี กับอายุระหว่าง 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้บริหารและครูที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี กับอายุระหว่าง 41 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านบุคลากรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงาน
การศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ จำแนกตามวุฒิ
การศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารงานการศึกษาระดับอนุบาล	SS	MS	df	F	Sig.
1. ด้านวิชาการ					
ระหว่างกลุ่ม	64.69	32.35	2.00	0.90	0.41
ภายในกลุ่ม	5580.75	36.00	155.00		
รวม	5645.45		157.00		
2. ด้านกิจการนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	139.72	69.86	2.00	1.77	0.17
ภายในกลุ่ม	6130.65	39.55	155.00		
รวม	6270.36		157.00		
3. ด้านบุคลากร					
ระหว่างกลุ่ม	223.83	111.92	2.00	2.37	0.10
ภายในกลุ่ม	7332.53	47.31	155.00		
รวม	7556.36		157.00		
4. ด้านอาคารสถานที่					
ระหว่างกลุ่ม	7.96	3.98	2.00	0.30	0.74
ภายในกลุ่ม	2067.01	13.34	155.00		
รวม	2074.97		157.00		
5. ด้านธุรการ-การเงิน					
ระหว่างกลุ่ม	53.31	26.65	2.00	0.47	0.63
ภายในกลุ่ม	8769.66	56.58	155.00		
รวม	8822.97		157.00		
6. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน					
ระหว่างกลุ่ม	8.10	4.05	2.00	0.13	0.88
ภายในกลุ่ม	4727.40	30.50	155.00		
รวม	4735.50		157.00		

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารงานการศึกษาระดับอนุบาล	SS	MS	df	F	Sig.
7. รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	1562.76	781.38	2.00	0.84	0.43
ภายในกลุ่ม	144644.18	933.19	155.00		
รวม	146206.94		157.00		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 15 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการศึกษาของผู้บริหารและครู
เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาธิต โดยใช้สถิติการ
วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหาร
และครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาลไม่
แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาธิต ในด้าน
วิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการ - การเงิน และด้าน
ความสัมพันธ์กับชุมชนไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงาน การศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับอนุบาล	SS	MS	df	F	Sig.
1. ด้านวิชาการ					
ระหว่างกลุ่ม	195.79	97.89	2.00	2.78	0.06
ภายในกลุ่ม	5449.66	35.16	155.00		
รวม	5645.45		157.00		
2. ด้านกิจการนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	210.84	105.42	2.00	2.70	0.07
ภายในกลุ่ม	6059.52	39.09	155.00		
รวม	6270.36		157.00		
3. ด้านบุคลากร					
ระหว่างกลุ่ม	591.70	295.85	2.00	6.58*	0.01
ภายในกลุ่ม	6964.66	44.93	155.00		
รวม	7556.36		157.00		
4. ด้านอาคารสถานที่					
ระหว่างกลุ่ม	30.80	15.40	2.00	1.17	0.31
ภายในกลุ่ม	2044.17	13.19	155.00		
รวม	2074.97		157.00		
5. ด้านธุรการ-การเงิน					
ระหว่างกลุ่ม	283.70	141.85	2.00	2.57	0.08
ภายในกลุ่ม	8539.27	55.09	155.00		
รวม	8822.97		157.00		
6. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน					
ระหว่างกลุ่ม	34.44	17.22	2.00	0.57	0.57
ภายในกลุ่ม	4701.06	30.33	155.00		
รวม	4735.50		157.00		

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารงานการศึกษาระดับอนุบาล	SS	MS	df	F	Sig.
7. รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	6042.99	3021.49	2.00	3.34*	0.04
ภายในกลุ่ม	140163.95	904.28	155.00		
รวม	146206.94		157.00		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 16 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ในด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการ - การเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านบุคลากร พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ (Multiple Comparisons) ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s test) ปรากฏผลดังตารางที่ 17 และ 18

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงาน การศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ที่มีความแตกต่างเป็นรายคู่

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
1 - 5 ปี	234.37	-	7.18	14.21*
6 - 10 ปี	241.55		-	7.04
มากกว่า 10 ปี	248.58			-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี กับประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี กับประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6 - 10 ปี กับประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงาน การศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านบุคลากร จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน ที่มีความแตกต่างเป็นรายคู่

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	21 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 ปี ขึ้นไป
21 - 30 ปี	43.65	-	2.11	4.45*
31 - 40 ปี	45.76		-	2.34
41 ปี ขึ้นไป	48.10			-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 18 พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี กับประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี กับประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6 - 10 ปี กับประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำนวน 158 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงาน 6 ด้าน กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ คือ ด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการ – การเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการหาค่าเปรียบเทียบวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) สามารถสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ สรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวมและรายด้านพบว่า

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า

1.2.1 การบริหารงานด้านวิชาการ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดให้มีการจัดบันทึกพฤติกรรมนักเรียน เพื่อใช้ในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ การจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนให้มีประสิทธิภาพ และพบว่า การสนับสนุนให้มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.2.2 การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัดให้มีบริการอาหารกลางวันอย่างถูกหลักโภชนาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

รองลงมาได้แก่ จัดให้มีการบริหารด้านน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดปลอดภัย และพบว่า การจัดให้มีการไปศึกษานอกสถานที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.2.3 การบริหารงานด้านบุคลากร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จัดให้มีการประชุมพิเศษ เพื่อชี้แจงนโยบายและพัฒนาบุคลากรใหม่อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ การจัดดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งบุคลากรอย่างรวดเร็วเมื่อครบกำหนด และพบว่า การดำเนินการสร้างขวัญและกำลังใจอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.2.4 การบริหารงานด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัดให้มีการปรับปรุงพัฒนาบริเวณโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ จัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียน และพบว่า การให้บริการอาคารสถานที่ของโรงเรียนแก่ชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.2.5 การบริหารงานด้านธุรการ - การเงิน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จัดให้มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินภายในสถานศึกษา โดยฝ่ายตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ มีการจัดเก็บรักษาเงินตามระเบียบการรักษาเงินและให้มีการจัดทำบัญชีแสดงสถานการณ์การใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องสามารถตรวจสอบได้ และพบว่า การให้มีบริหารข่าวและประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.2.6 การบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัดระบบรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร และให้บริการข้อมูล สารสนเทศ ให้แก่ชุมชนและผู้ปกครองได้ทราบอย่างต่อเนื่อง และพบว่า การจัดให้มีการสำรวจความต้องการเพื่อให้บริการแก่ชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

2.1 ผลการเปรียบเทียบอายุของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ ในด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการ-การเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชนไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านวิชาการ และด้านบุคลากรนั้น พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ผลการเปรียบเทียบวุฒิการศึกษาของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารและครูมี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาลไม่แตกต่างกัน สรุปได้ว่า ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาลไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ในด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการ - การเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบประสพการณ์ในการทำงานของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสพการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสพการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ในด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการ - การเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านบุคลากร พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสพการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ มีประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสพการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวทางการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาลทั้งในด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการ - การเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และงานวิจัยของ วิภาพร ตรีสิงห์พิทักษ์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า ความคิดเห็นของครูในการบริหารงานการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจจะเป็นเพราะผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุดเพราะถือว่าการบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน โดยมีการจัดโครงการสอนและกิจกรรมประจำวันอย่างเหมาะสม พัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเยาวพา เตชะคุปต์ (2542 : 68 - 72) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องตระหนักและเห็นความสำคัญของงานวิชาการและจะต้องเป็นผู้ผลักดันให้งานวิชาการบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

1.2 ด้านกิจการนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจจะเป็นเพราะผู้บริหารและครูให้ความสำคัญในการควบคุมดูแลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสม มีการบริการด้านต่างๆ ให้ผู้ปกครองรู้สึกถึงความสบายใจในการนำบุตรหลานเข้ามาศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2544 : 13) ที่กล่าวว่า งานกิจการนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนโดยตรง นอกเหนือจากการสอนในชั้นตามปกติเป็นงานที่มุ่งส่งเสริม การเรียนของนักเรียนให้ก้าวหน้า ประสบผลสำเร็จ และมุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนในโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี อันจะมีผลถึงการพัฒนาบุคลิกภาพ และความรู้ความสามารถหรือความถนัดเฉพาะคนของนักเรียนแต่ละคนให้ก้าวหน้าและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ตัวของเขาเอง ทั้งในขณะที่มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน และเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปสู่อาชีพการงานอีกด้วย

1.3 ด้านบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานการศึกษาในระดับชั้นอนุบาลกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะการบริหารงานด้านบุคลากรนั้น สถานศึกษาจะต้องมีการวางแผนอัตรากำลัง มอบหมายหน้าที่ให้เหมาะสม มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรพิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรมและเสมอภาคจึงทำให้การบริหารงานด้านบุคลากรของ กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกิจ จุลละนันท์ (2543 : 152) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานบุคคล เป็นการบริหารงานในด้านการเกี่ยวกับตัวบุคคลผู้ปฏิบัติงานในองค์การ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเลือกสรรผู้มีความรู้ ความสามารถเข้าทำงานให้มีจำนวนเพียงพอ เพื่อให้การใช้กำลังคนได้เกิดประโยชน์เต็มที่ เพื่อรักษากำลังแรงงานบำรุงส่งเสริมสมรรถภาพ และกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ และบรรลุความสำเร็จตามความมุ่งหมายขององค์การ

1.4 ด้านอาคารสถานที่ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญในการดูแลอาคารสถานที่ให้เหมาะสม มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2545 : 51) ได้กล่าวว่า การบริหารงานอาคารสถานที่ว่า คือ การจัดการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการตกแต่งและจัดบริเวณ การใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่และการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ของโรงเรียนต้องจัดให้สะอาด ถูกสุขลักษณะ ร่มรื่น สวยงามและปลอดภัย

1.5 ด้านธุรการ - การเงิน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์มีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างถูกต้อง มีการบริหารการเงินทั้งในและนอกอย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพและโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ จำรัส นองมาก (2545 : 203) กล่าวว่า งานธุรการและการเงิน เป็นงานที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเป็นการบริการหน่วยงานต่างๆ ของโรงเรียนให้สามารถดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ งานธุรการและการเงินจึงเปรียบเสมือนส่วนที่คอยประสาน หรือสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถดำเนินไปสู่เป้าหมายที่กำหนดความราบรื่น

1.6 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดประสบการณ์อย่างหลากหลาย และร่วมส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนเป็นอย่างดี ซึ่งปรีชา นิพนธ์พิทยา (2545) ได้เสนอข้อบ่งชี้การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้เช่นเดียวกันคือ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การให้บริการชุมชน การร่วมกิจกรรมของชุมชน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า

2.1 การเปรียบเทียบอายุของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล โดยภาพรวมแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล ในด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการ - การเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นต่อการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล ในด้านวิชาการและด้านบุคลากรแตกต่างกัน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะการบริหารงานด้านวิชาการและด้านบุคลากร ต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการบริหารมากกว่าด้านอื่นๆ

2.2 การเปรียบเทียบวุฒิการศึกษาของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล ไม่แตกต่างกัน ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน แสดงให้เห็นว่าวุฒิการศึกษาไม่ใช่อุปสรรคของผู้บริหารและครูที่จะบริหารงานการศึกษาทุกด้านให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามเป้าหมายของการบริหารงานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สังคม ลากเจริญ (2542: บทคัดย่อ) ได้กล่าวว่า อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ทำการสอนระดับชั้นต่างกัน มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แตกต่างจากงานวิจัยของ วิภาพร ตรีสิงห์พิทักษ์

(2545 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า ครูที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในการบริหารงาน ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการและรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 การเปรียบเทียบประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงาน การศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาธิต พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล โดยภาพรวมแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล ในด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการ - การเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นต่อการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล ในด้านบุคลากรแตกต่างกัน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะการบริหารงานด้านบุคลากร ต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงาน ในการบริหารด้านนี้มากกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คำตัน วิจัยกำจร (2548: บทคัดย่อ) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียน แตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การบริหารงานด้านวิชาการ ผู้บริหารควรจัดให้มีการจัดบันทึกพฤติกรรมนักเรียน เพื่อใช้ในการประเมินผล จัดให้มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การสอนให้มีประสิทธิภาพ มีการจัดทำโครงการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนด และควรสนับสนุนให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน โรงเรียนควรจัดให้มีบริการอาหารกลางวันอย่างถูกหลักโภชนาการ จัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดปลอดภัย มีการควบคุมดูแล ปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้เหมาะสม มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จริง เช่น การไปทัศนศึกษานอกสถานที่

1.3 การบริหารงานด้านบุคลากร ควรจัดให้มีการปฐมนิเทศ เพื่อชี้แจงนโยบายและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง บรรจุและแต่งตั้งบุคลากรอย่างรวดเร็ว และควรจัดทำประวัติบุคลากรได้อย่างครบถ้วน และผู้บริหารควรสร้างขวัญ กำลังใจให้กับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

1.4 การบริหารงานด้านอาคารสถานที่ ควรมีการปรับปรุงพัฒนายบริเวณโรงเรียน จัดสภาพห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งจัดให้มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย และควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการใช้อาคารสถานที่ด้วยเพื่อเป็นการให้บริการแก่ชุมชน

1.5 การบริหารงานด้านธุรการ – การเงิน ผู้บริหารควรจัดให้มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินภายในสถานศึกษา มีการจัดเก็บเงินตามระเบียบการรักษาเงิน มีการติดตามผลการใช้เงินและงบประมาณอยู่ตลอดเวลา มีการดำเนินงานด้านสารบรรณ การบริการข่าว และการประชาสัมพันธ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 การบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ควรจัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร การให้บริการข้อมูลสารสนเทศ ให้ชุมชนและผู้ปกครองได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง และควรสำรวจความต้องการของชุมชนเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลในสังกัดการศึกษาอื่น

2.2 ควรเปรียบเทียบการบริหารงานการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชนกับการบริหารงานการศึกษาโรงเรียนอนุบาลในภาครัฐ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. การบริหารกิจการนักเรียน เล่ม 1 – 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ , 2544.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรภาพพัฒน์,
2544.
- กิตติพันธ์ รุจิรกุล. พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์ , 2542.
- กุลยา ตันติผลลาชีวะ. การสอนแบบจิตปัญญา : แนวการใช้ในการสร้างแผนการสอนระดับ
อนุบาลศึกษา. กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสัน เพรสโปรดักส์ จำกัด , 2543.
- คำตัน วิชัยคำจร. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนในสถานศึกษา
เอกชนชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2. สารนิพนธ์. กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.
- จำรัส นองมาก. “การบริหารงานธุรการ” เอกสารการสอนชุดวิชา วิชาการจัดการโรงเรียน
ประถมศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช , 2545.
- _____. ร่วมวงบริหาร. กรุงเทพฯ , 2541.
- เจริญ ไวรวัจนกุล. การบริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ , 2543.
- ชลิต พุทธิรักษา. “การบริหารอาคารสถานที่” เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการโรงเรียน
ประถมศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช , 2544.
- ชีรวัดณ์ นิตเนตร. การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : ภาคพัฒนาตำราและเอกสาร
วิชาการหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู , 2545.
- ธงชัย สันติวงศ์. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช , 2541.
- นิรันดร์ บรรดาศักดิ์. ความคิดเห็นของนิติกรผู้บริหารการศึกษา ผู้แทนข้าราชการครูที่มีต่อ
ปัญหาทางวินัยและการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการครู สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร , 2542.
- เบญจา แสงมะลิ , คุณหญิง. การเล่นเกมมีประโยชน์เพื่อการพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงเรียนอนุบาล
วัดปรีณายก , 2543.
- ประวิติ พันผาสุข. การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. บุรีรัมย์ : วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ , 2543.

- ปรีชา นิพนธ์พิทยา. "การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน" เอกสารประกอบคำบรรยาย
หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง. กรุงเทพฯ : สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ
, 2545.
- พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารงานโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2543.
_____. การบริหารบุคลากรโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์มณเฑียร, 2544.
- พยอม วงศ์สารศรี. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : พรวนการพิมพ์, 2545.
- พิมพ์พรณ เทพสุเมธานนท์. โรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2542.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. เด็กก่อนวัยเรียน เรียนรู้อะไร อย่างไร. นนทบุรี : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์,
2540.
- กัญญา สารธร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2541.
_____. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2542.
_____. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.
- เมธี ปลั่งอนานนท์. การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,
2544.
- ยนต์ ชุ่มจิต. สังคมวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2543.
- เยาวพา เตชะคุปต์. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ, 2542.
_____. การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาพระรามการพิมพ์,
2542.
- วไร เพ็งสวัสดิ์. การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย. สกลนคร : สถาบันราชภัฏสกลนคร, 2542.
- วิจิตร ศรีสอาด. เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและระบบการบริหารการศึกษา. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544.
- วินัย สมมิตร และคณะ. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : แพรววิทยา, 2542.
- วิภาพร ตรีสิงห์พิทักษ์. ความคิดเห็นของครูในการบริหารงานโรงเรียนสถานศึกษานานาชาติ
(ISB). สารนิพนธ์. กศ.ม (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- จินลศรี อุปรมัย และคณะ. การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล,
2543.
- สังคม ลาภเจริญ. ความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
รามคำแหง. สารนิพนธ์. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2543.

สมพร สุทัศน์ีย์, ม.ร.ว. การประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2544.

สमान รังสิโยภฤณ. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : หจก.นำกังการพิมพ์ , 2542.

สิทธิชัย ลีวเวหา. การศึกษาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2542. ถ่ายเอกสาร.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. แนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย. ประชุมวิชาการ

หลักการ และแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2544. ถ่ายเอกสาร.

_____ชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียน มิติใหม่กับการศึกษาปฐมวัย เอกสารประกอบการ

พัฒนา. กรุงเทพฯ : คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม , 2545.

สุกิจ จุลนันท์. "การบริหารงานบุคคลแผนใหม่" การบริหารงานบุคคลในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2543.

สุโขทัยธรรมาธิราช , มหาวิทยาลัย. การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช 2544.

_____ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการมัธยม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2544.

_____ประมวลสาระทุกวิชาหลักและแนวทางการปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544.

สุจิตรา เกิดวุฒิพร. ความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่มีต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารการศึกษา

ปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ ค.ศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2541. ถ่ายเอกสาร.

สุชาดา อินทร์พงษ์. การศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่น

ตามทัศนะของครู สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์

ค.ศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ถ่ายเอกสาร .

สุรพันธุ์ ชันต์ทอง. การบริหารโรงเรียน : เทคนิค. ฉบับที่ : วิทยาลัยครูเทพสตรี, 2542.

โสภณ ชินคำ. ความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อทักษะการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต 7. วิทยานิพนธ์ ค.ศ.ม. (บริหารการศึกษา).

พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2541. ถ่ายเอกสาร

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง "งานบริหาร
โรงเรียนการบริหารงานวิชาการ". กรุงเทพฯ : หจก.อรุณการพิมพ์ , 2542.

_____. คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภา , 2544.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. รายงานวิจัยสภาพการบริหารงานของผู้บริหารใน
สถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูอาจารย์และผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดกรม
สามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร , 2542.

หวน พันธุ์พันธ์. การบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ , 2543.

อรุณี หวดาล. "การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาปฐมวัย" ในประมวลสาระชุดวิชาการบริหาร
สถานศึกษาปฐมวัย. เล่มที่ 3 หน่วยที่ 9. หน้า 21 – 28. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช, 2546.

Arnold Gesell. Infant and child in the culture of today. The guidance of development in
home and nursery school. Harper & Row ,publishers ; New York, 1974.

Bergeth, Robert L."An Experimental Study of Teacher Morale in Selected School
Districts of North Dakota," Dissertation Abstracts International. 1999.

Christine Hall and Martin Coles. Children's Reading Choices. London, 1999.

Cohen, Decentralization in Education government and Management. In The
International Encyclopedia of Education, 2nd ed. vol. 3, T.Husem amd
T.Neville Postlethwaite. (eds), Oxford : Pergamon. 2000.

Davjd Elkind. The child's reality : three developmental themes. Lawrence Erlbaum
associates, New Jersey, 1978.

Elisamual, Decentralization of Schooling in Developing Nation, In The International
Encyclopedia of Education, 2nd ed. vol. 3, T.Husem amd T.Neville
Postlethwaite. (eds), Oxford : Pergamon. 1999.

Faber, Charies F. and Gilbert F. Shearon. Elementary School Administration. New
York : Holt Rinehart and Winston Inc. 2000.

Friedrich Froebel.The education of man. Augustus M. Kelley. publishers ; New York, 1974.

Hatfield and Huseman, School Personnel Administration. A Practitioner ' s Guide,
Massachusetts : Simon & Schuster. 2000.

Jean Piaget. The origins of intelligence in children. International Universities press, inc.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง "งานบริหาร
โรงเรียนการบริหารงานวิชาการ". กรุงเทพฯ : หจก.อรุณการพิมพ์ , 2542.

_____. คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภา , 2544.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. รายงานวิจัยสภาพการบริหารงานของผู้บริหารใน
สถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูอาจารย์และผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดกรม
สามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร , 2542.

หวน พันธุ์พันธ์. การบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ , 2543.

อรุณี หวดาล. "การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาปฐมวัย" ในประมวลสาระชุดวิชาการบริหาร
สถานศึกษาปฐมวัย. เล่มที่ 3 หน่วยที่ 9. หน้า 21 – 28. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช, 2546.

Arnold Gesell. Infant and child in the culture of today. The guidance of development in
home and nursery school. Harper & Row ,publishers ; New York, 1974.

Bergeth, Robert L."An Experimental Study of Teacher Morale in Selected School
Districts of North Dakota," Dissertation Abstracts International. 1999.

Christine Hall and Martin Coles. Children's Reading Choices. London, 1999.

Cohen, Decentralization in Education government and Management. In The
International Encyclopedia of Education, 2nd ed. vol. 3, T.Husem amd
T.Neville Postlethwaite. (eds), Oxford : Pergamon. 2000.

David Elkind. The child's reality : three developmental themes. Lawrence Erlbaum
associates, New Jersey, 1978.

Elisamual, Decentralization of Schooling in Developing Nation, In The International
Encyclopedia of Education, 2nd ed. vol. 3, T.Husem amd T.Neville
Postlethwaite. (eds), Oxford : Pergamon. 1999.

Faber, Charies F. and Gilbert F. Shearon. Elementary School Administration. New
York : Holt Rinehart and Winston Inc. 2000.

Friedrich Froebel.The education of man. Augustus M. Kelley. publishers ; New York, 1974.

Hatfield and Huseman, School Personnel Administration. A Practitioner ' s Guide,
Massachusetts : Simon & Schuster. 2000.

Jean Piaget. The origins of intelligence in children. International Universities press, inc.

New York, 1956.

Schmidt, Gene Willard. "Job Satisfaction Among Secondary School Administration,"

Dissertation Abstracts International. 2000.

Simon, H.A., G.W. Smithburg and V.A. Thompson. *Public Administration*. New York :

Alfred A.Kuopf. 1997

ภาคผนวก

รายนามผู้ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. ดร.เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. อาจารย์สุภาพร ศรีหามี่	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
4. อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ	ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสาธิตบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
5. อาจารย์วาสนา บุญญาพิทักษ์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี

ที่ ศธ 0564.11.1/496

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

25 มีนาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางอุษา เดชสันเทียะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สมกุล	ถาวรกิจ	ประธานกรรมการควบคุม
2. ดร.วิเชียร	อินทรสมพันธ์	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.11.1/497

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

25 มีนาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางอุษา เดชสันเทียะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สมกุล	ถาวรกิจ	ประธานกรรมการควบคุม
2. ดร.วิเชียร	อินทรมพันธ์	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เกรษฐขจว)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตศาสตร

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.11.1/498

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

25 มีนาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางอุษา เดชสันเทียะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สมกุล	ถาวรกิจ	ประธานกรรมการควบคุม
2. ดร.วิเชียร	อินทรมพันธ์	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สราวุธ เศรษฐวงษ์)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.11.1/499

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงทิวรุจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

25 มีนาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์สุภาพร ศรีหามิ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางอุษา เดชสันเทียะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสาสนี” ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สมกุล	ถาวรกิจ	ประธานกรรมการควบคุม
2. ดร.วิเชียร	อินทรสมพันธ์	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สุวฤทธิ์ เศรษฐขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.11.1/500

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

25 มีนาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์วาสนา บุญญาพิทักษ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางอุษา เดชสันเทียะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สมกุล	ถาวรกิจ	ประธานกรรมการควบคุม
2. ดร.วิเชียร	อินทรสมพันธ์	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เครษฐชาต)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 5090

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา ระดับชั้นอนุบาล กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการ-การเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ข้อมูลทั้งหมดของท่าน ผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ การตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบต่อการบริหารโรงเรียนของท่านแต่อย่างใด

2. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงาน 6 ด้าน กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำนวน 64 ข้อ

3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้ด้วย

อุษา เดชสันเทียะ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. ตำแหน่ง

ผู้บริหาร

ครู

2. อายุ

21 - 30 ปี

31 - 40 ปี

41 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

1 - 5 ปี

6 - 10 ปี

มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงาน 6 ด้าน กลุ่ม
โรงเรียนในเครือข่าย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	การบริหารงาน 6 ด้าน	ระดับความคิดเห็น				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
	<u>การบริหารงานด้านวิชาการ</u>					
1.	จัดทำโครงการการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด					
2.	จัดตารางกิจกรรมประจำวันอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ					
3.	จัดหาสื่อการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
4.	พัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียน					
5.	จัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ					
6.	จัดให้มีการนิเทศทั้งภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง					
7.	จัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการทั้งในและนอกโรงเรียน					
8.	จัดห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้โดยการรวมหนังสือเอกสาร สิ่งพิมพ์ ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า					
9.	วิเคราะห์และจัดทำแนวการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง					
10.	กำหนดเกณฑ์ การประเมินผลและตัวอย่างเครื่องมืออย่างละเอียดชัดเจน					
11.	สนับสนุนให้มีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อปรับปรุงวิธีการสอน					
12.	จัดให้มีการจดบันทึกพฤติกรรมนักเรียน เพื่อใช้ในการประเมินผล					
	<u>การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน</u>					
13.	จัดให้มีการควบคุมดูแลพฤติกรรม และปรับพฤติกรรมนักเรียนได้อย่างเหมาะสม					
14.	จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	การบริหารงาน 6 ด้าน	ระดับความคิดเห็น				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
15.	จัดให้มีบริการอาหารกลางวันอย่างถูกหลักโภชนาการ					
16.	จัดให้มีบริการด้านสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน					
17.	จัดให้มีการไปศึกษานอกสถานที่					
18.	มีบริการรถรับ – ส่งนักเรียน					
19.	จัดโครงการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
20.	บริการด้านการกีฬา					
21.	จัดสถานที่พักผ่อน อุปกรณ์ เครื่องเล่นสนาม ที่สะอาดและปลอดภัยสำหรับนักเรียนอย่างเหมาะสม					
22.	จัดชั้นเรียนระดับชั้นอนุบาลตามเกณฑ์ที่กำหนด					
23.	จัดให้มีการบริการด้านน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดปลอดภัย					
24.	จัดกิจกรรมเสริม โดยนำนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้อย่างเหมาะสมกับบริบท					
การบริหารงานด้านบุคลากร						
25.	วางแผนอัตรากำลัง ของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม					
26.	มีวิธีการและกระบวนการสรรหาบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ					
27.	จัดดำเนินการบรรจุ และแต่งตั้งบุคลากรอย่างรวดเร็วเมื่อครบกำหนด					
28.	มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ แก่บุคลากรได้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน					
29.	จัดให้มีการอบรม เพื่อพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง					
30.	จัดให้มีการประชุมเพื่อชี้แจงนโยบาย และพัฒนาบุคลากรใหม่อย่างต่อเนื่อง					
31.	จัดทำทะเบียนประวัติบุคลากรได้อย่างครบถ้วน และเป็นปัจจุบันเสมอ					
32.	จัดการบังคับบัญชาและปกครองบุคลากรอย่างมีระบบ					

ข้อ	การบริหารงาน 6 ด้าน	ระดับความคิดเห็น				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
33.	ดำเนินการสร้างขวัญและกำลังใจอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง					
34.	มีมาตรฐานการพิจารณาความดี ความชอบ ของบุคลากรอย่างยุติธรรม					
35.	จัดให้มีสวัสดิการแก่บุคลากรอย่างเหมาะสมและเสมอภาค					
36.	จัดให้มีบริการด้านสุขภาพ และการให้ความปลอดภัยในการทำงาน					
37.	<u>การบริหารงานด้านอาคารสถานที่</u> จัดให้มีการวางแผนการใช้บริเวณอาคารและสถานที่					
38.	จัดให้มีการปรับปรุงพัฒนามิวนโรงเรียน					
39.	จัดให้มีข้อกำหนด ในการใช้อาคารสถานที่					
40.	จัดให้นักเรียนมีส่วนร่วม ดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน และสถานศึกษา					
41.	จัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียน					
42.	จัดให้มีบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ ที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง					
43.	ให้บริการอาคารสถานที่ของโรงเรียนแก่ชุมชนอย่างสม่ำเสมอ					
44.	<u>การบริหารงานด้านธุรการ – การเงิน</u> ให้มีการจัดตั้งงบประมาณ และการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน					
45.	จัดให้มีคณะกรรมการพิจารณาการขออนุมัติ แผนการใช้จ่ายเงิน					
46.	จัดให้มีการบริหารงานการเงินทั้งในและนอกระบบงบประมาณ ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส					
47.	ให้มีการติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ					

ข้อ	การบริหารงาน 6 ด้าน	ระดับความคิดเห็น				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
48.	ให้มีการจัดทำบัญชี แสดงสถานการณ์การใช้เงินอย่างถูกต้องสามารถตรวจสอบได้					
49.	จัดให้มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินภายในสถานศึกษา โดยฝ่ายตรวจสอบ					
50.	มีการจัดเก็บรักษาเงินได้ตามระเบียบการรักษาเงิน					
51.	จัดให้มีการจัดสรรเงินเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม					
52.	จัดให้มีการใช้จ่ายเงินประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม					
53.	จัดให้มีค่าตอบแทนในกรณีมีงานพิเศษ					
54.	ให้บริการข้าวและประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ					
55.	ดำเนินงานด้านสารบรรณ อย่างเป็นระบบ					
56.	<u>การบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน</u> ให้ความร่วมมือส่งเสริมการจัดกิจกรรมกับชุมชนทั้งด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมประเพณี ในท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ					
57.	มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารและให้บริการข้อมูลสารสนเทศให้แก่ชุมชนและผู้ปกครองได้ทราบอย่างต่อเนื่อง					
58.	สำรวจและใช้แหล่งวิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษา					
59.	จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
60.	จัดให้มีการสำรวจความต้องการเพื่อให้บริการแก่ชุมชน					
61.	ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ความรู้ และร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน					
62.	เปิดโอกาสให้โรงเรียนต่าง ๆ มาศึกษาดูงาน					
63.	จัดให้มีการกำหนดมาตรการป้องกันอัคคีภัยและอุบัติเหตุอื่น ๆ					
64.	จัดระบบรักษาความปลอดภัยภายในสถานศึกษา ได้อย่างเหมาะสม					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	:	นางอุษา เดชสันเทียะ
วัน เดือน ปีเกิด	:	14 เมษายน 2502
สถานที่เกิด	:	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	:	พ.ศ. 2517 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2533 อนุปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยครูธนบุรี พ.ศ. 2537 ครุศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยครูธนบุรี พ.ศ. 2547 ประกาศนียบัตรบัณฑิตการบริหารการศึกษา (บัณฑิต) สถาบันราชภัฏธนบุรี
ประวัติการทำงาน	:	พ.ศ. 2527 - 2533 ครูโรงเรียนรักษาราชาวดีตร กรุงเทพฯ พ.ศ. 2534 - 2543 ครูโรงเรียนสารสาสน์พัฒนา กรุงเทพฯ พ.ศ. 2543 - ปัจจุบัน รองผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์ วิเทศ บางบอน กรุงเทพฯ